

รายงานผลการดำเนินโครงการ

โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการหลักที่ 2

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต และคณะ

สำนักบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิต/โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยโครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก จัดสรรให้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานติดตามกำกับ ดูแลผลการดำเนินโครงการตามปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รายงานผลการดำเนินโครงการในครั้งนี้ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลการดำเนินโครงการต่างๆ การบูรณาการโครงการ การวิเคราะห์โครงการภายใต้โครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการดำเนินโครงการช่วยขับเคลื่อนตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ด้านเศรษฐกิจฐานราก ตัวชี้วัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมวดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แพลตฟอร์มที่ 2 การวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม มีความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 1 แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล มาตรา 6 ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มาตรา 7 ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ มาตรา 8 ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัด แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัด แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ตัวชี้วัด แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเด็นยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ตัวชี้วัดที่ 2 ระดับความสำเร็จในการพัฒนางานบริการวิชาการบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนท้องถิ่นสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน (No Poverty) เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Industry, Innovation and Infrastructure) และเป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Responsible Consumption and Production)

โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ผ่านกระบวนการการมองภาพอนาคต (FORESIGHT) 2) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และ 3) เพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อยอด ขยายผลการพัฒนาทั้งในเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก มุ่งเน้นให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ โครงการนี้ดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการย่อย 26 โครงการ ประกอบด้วย

โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม

กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 3 รูปแบบระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวา อำเภอมือทอง จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)

โครงการย่อยที่ 6 รูปแบบการสร้างระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน

โครงการย่อยที่ 9 รูปแบบระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าและทอผ้า

โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพบ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

- โครงการย่อยที่ 11 รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน
- โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง
- โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั่นอีสานพื้นถิ่น
- โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 24 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี “สงกรานต์อนุโนนพระปรางค์กู่อารยธรรมหอมแหล่งราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม”

สามารถจำแนกได้เป็น 46 โครงการย่อย สามารถสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ได้ผลดังนี้ 1) จำนวนหมู่บ้าน/คนที่เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 64 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,396 คน 2) คริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต พบว่า มีนวัตกรรมที่เกิดขึ้น 6 นวัตกรรม คือ การผลิตเหรียญโปรยทาน นวัตกรรมการแปรรูปจากถั่วลิสง นวัตกรรมกล้วยฉาบโมเลน นวัตกรรมการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรผลิตปุ๋ยถ่านไบโอชาร์ องค์ความรู้การบริหารจัดการอาหารอีสานพิวชั้นสำหรับการท่องเที่ยว และระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก 3) รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น พบว่าจาก 10 โครงการที่กำหนดให้เกี่ยข้อมูลรายได้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.3 และ 4) จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 43 ชุมชน ทั้งนี้จากการดำเนินโครงการสามารถสร้างผลิตภัณฑ์จากการบริการวิชาการ ได้ 12 ผลิตภัณฑ์ เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรม และสามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอแกลง

การใช้บริการวิชาการแก่ชุมชน โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยได้แก่ คณะศูนย์ สำนักจำนวน 10 หน่วยงาน และหน่วยงานภายนอกจำนวน 36 หน่วยงาน ในการนำองค์ความรู้มาพัฒนาและเสริมสร้างชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา และด้านเศรษฐกิจที่ดี โดยโครงการโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก จะทำให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ เกิดพื้นที่หรือชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หรือชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการตนเองแบบองค์รวม เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และเกิดนวัตกรรมการใช้ประโยชน์จากพืช/สัตว์ และวัฒนธรรมเพื่อเศรษฐกิจ

ซึ่งจากผลการดำเนินโครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจากโครงการก่อให้เกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าโดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ความพร้อมในการออกสู่ตลาด สร้างรายได้ให้กับคนใน ซึ่งจากการดำเนินโครงการพบว่า ชุมชนท้องถิ่นมีทรัพยากรท้องถิ่นที่มีมูลค่า ที่สามารถนำมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้มากมาย แต่ยังขาดการพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน และพัฒนาชุมชนจะสามารถช่วยยกระดับศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจที่เข้าร่วมโครงการได้อย่างดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต
และคณะกรรมการดำเนินโครงการ
สำนักบริการวิชาการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินโครงการฉบับนี้ เป็นการรายงานผลการดำเนินโครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิต/โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่จัดสรรให้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานติดตามกำกับ ดูแลผลการดำเนินโครงการตามปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ทั้งนี้ในผลการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและขับเคลื่อนตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง และสอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ โครงการนี้ดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการย่อย 27 โครงการ ดำเนินการตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2567 พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่บริการวิชาการในเขตจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายคือ วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ บุคลากร และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวนไม่น้อยกว่า 500 คน โดยการขับเคลื่อนการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ให้เกิดการแปรรูป พัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

ซึ่งบัดนี้ได้ดำเนินโครงการสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้รายงานการดำเนินงานให้มหาวิทยาลัยทราบผลการดำเนินงานและนำผลการรายงานไปสู่การวางแผนพัฒนาการดำเนินงานในรอบถัดไป คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินโครงการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษา อาจารย์ บุคลากร ชุมชน ผู้ประกอบการ และกลุ่มวิสาหกิจต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต

และคณะกรรมการดำเนินโครงการ

สำนักบริการวิชาการ

9 ตุลาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
คำนำ	จ
สารบัญ	ฉ
ส่วนที่ 1 ส่วนนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
ผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงาน	4
งบประมาณ	4
ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	4
ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนด ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย	5
แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)	5
แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)	5
แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	5
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด	5
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)	6
วัตถุประสงค์ของโครงการ	6
กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ	6
ระยะเวลาดำเนินงาน/กิจกรรม	6
พื้นที่ที่ดำเนินโครงการ	6
โรงเรียน	8
ภาคีเครือข่าย	8
ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม	11
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ	12
อຍ./มผช.	13
นักศึกษา	13
ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์	13
กิจกรรมดำเนินงาน (Output) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ฯ (หลักที่ 2)	14
ผลลัพธ์ (Outcome) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ (หลักที่ 2)	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลกระทบ/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	42
การประเมิน SROI	43
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ	37
กลุ่มเป้าหมาย	45
ผู้เข้าร่วมโครงการ	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	48
วิธีการเก็บข้อมูล	50
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ส่วนที่ 3 การบูรณาการโครงการ	55
ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	63
การบูรณาการกับการเรียนการสอน	64
การบูรณาการกับการวิจัย	69
แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป	74
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	75
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการ	75
ส่วนที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการ	67
สรุปการประเมินโครงการ	76
สรุปผลการดำเนินการ	85
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก โครงการ	89
ภาคผนวก ข กำหนดการ	129
ภาคผนวก ค หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ	130
ภาคผนวก ง ประวัติวิทยากร	131
ภาคผนวก จ คำสั่งเข้าร่วมโครงการ	132
ภาคผนวก ฉ สำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	133
ภาคผนวก ช เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	134
ภาคผนวก ซ ภาพกิจกรรม	135

ส่วนที่ 1

ส่วนนำ

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

หลักการและเหตุผล

อาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดมหาสารคามคือเกษตรกรรมซึ่งในปัจจุบันพบว่าการทำงานเกษตรมีต้นทุนการผลิตที่สูงในทุกกระบวนการผลิตซึ่งไม่สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับส่งผลให้เกษตรกรต้องประสบกับปัญหาต่างๆตั้งแต่กระบวนการผลิตการแปรรูปและการตลาดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและสามารถบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมบนฐานความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในมิติต่างๆดังนั้นการยกระดับคุณภาพชีวิตแบบครบวงจรจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็งด้วยงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สามารถต่อยอดจากอาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดมหาสารคามอีกทั้งประเทศไทยมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการทำเกษตรกรรมโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในประเทศเพื่อให้มีการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างยั่งยืนตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยการยกระดับสู่การเป็นเกษตรสมัยใหม่ที่เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอาหารพลังงานและวัสดุชีวภาพด้วยนวัตกรรมและสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนด้วยองค์ความรู้ทางวิชาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วมซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และยกระดับรายได้ของประชาชน

ในส่วนของจังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 2,440,023 ไร่ แบ่งเป็นข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและพืชอื่นๆ ยกตัวอย่างผลผลิตทางการเกษตรในส่วนของข้าวมีผลผลิตรวมมากกว่า 8 แสนตันการทำนาเป็นแบบทั้งนาปีและนาปรัง นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ข้าวพื้นเมือง เช่น ข้าวหอมนิล ข้าวเหนียวแดง ข้าวก้าน้อย ข้าวมะลิแดง ที่ยังคงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และมีความโดดเด่นทางด้านคุณประโยชน์ การบริโภค นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์จากข้าวที่สำคัญคือข้าวฮางหรือข้าวงอกซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาของชาวบ้านมาแต่ดั้งเดิมและเป็นสินค้า OTOP ดังตัวอย่างที่ยกมาเฉพาะข้าว แต่ยังมีผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆที่มีความหลากหลายและที่สำคัญเกษตรกรยังคงพบปัญหาที่มีต้นทุนการผลิตที่สูงในทุกกระบวนการผลิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับ ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลกระทบและประสบปัญหาต่าง ๆ

ปัญหาที่เกษตรกรประสบเช่นการรวมกลุ่มในการทำเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพวิสาหกิจชุมชน ส่งผลถึงอำนาจในการต่อรองการผลิตของเกษตรกรการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตการแปรรูปผลผลิต

การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนรวมถึงการส่งเสริมการตลาดเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรนอกจากนี้การสร้างการตระหนักรู้ของชุมชนผ่านการเชื่อมโยงด้วยทุนทางวัฒนธรรมก็เป็นเรื่องสำคัญเพื่อนำไปสู่การสืบสานและคงอยู่ของเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและสามารถบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการดำเนินงานร่วมกับชุมชนพื้นที่อย่างเป็นหุ้นส่วนโดยบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมบนฐานความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในมิติต่างๆ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาและเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

สำนักบริการวิชาการเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผลจากงานวิจัยร่วมบูรณาการการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการแก่ชุมชน การบูรณาการศาสตร์วิชาต่างๆ จากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยฯ เพื่อนำองค์ความรู้ในศาสตร์ด้านต่างๆ มาขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยฯ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก มุ่งเน้นให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ โครงการนี้ดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการย่อย 27 โครงการ ดำเนินการตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม

กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 3 รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

- โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)
- โครงการย่อยที่ 6 รูปแบบการสร้างระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน
- โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า
- โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพบ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 11 รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน
- โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอมือทอง จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอกอสมุฬชัย จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง
- โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม
- โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั่นอีสานพื้นถิ่น

โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 24 โครงการการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี “สรองกุดอนกู่โนนพระปรางค์กู่อารยธรรมหอมแหล่งราวนคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม”

ทั้งนี้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานหลักในการใช้บริการวิชาการแก่ชุมชน โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยได้แก่ คณะ ศูนย์ สำนัก ในการนำองค์ความรู้มาพัฒนาและเสริมสร้างชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา และด้านเศรษฐกิจที่ดี โดยโครงการโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก จะทำให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ เกิดพื้นที่หรือชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หรือชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการตนเองแบบองค์รวม เกิดนวัตกรรมการใช้ประโยชน์จากพืช/สัตว์ และวัฒนธรรมเพื่อเศรษฐกิจ ดังนั้นการพัฒนาเกษตรกรในมิติด้านสังคม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าโดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต

หน่วยงาน สำนักบริการวิชาการ

งบประมาณ 4,000,000 บาท

งบประมาณที่หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในลักษณะ matching fund (ถ้ามี) .....-..... บาท

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ด้าน การสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

ด้าน เศรษฐกิจฐานราก

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
 ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 แพลตฟอร์ม ที่ 2 วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ใน
 การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของ
 มหาวิทยาลัย

ข้อที่ 1 แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิ
 ปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล

ข้อที่ 6 ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อที่ 7 ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสม
 กับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้
 เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
 และยั่งยืน

ข้อที่ 8 ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติ
 ภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนา

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 2 ระดับความสำเร็จในการพัฒนางานบริการวิชาการ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน (No Poverty)

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุม

และยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Industry, Innovation and Infrastructure)

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Responsible Consumption and Production)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ผ่านกระบวนการมองภาพอนาคต (FORESIGHT)

2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อยอด ขยายผลการพัฒนาทั้งในเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน ประกอบด้วย

1. ประชาชน จำนวน 450 คน
2. นักศึกษา จำนวน 30 คน
3. บุคลากร จำนวน 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ/กิจกรรม ....1 ก.พ. 2567..... สิ้นสุด....31 ส.ค. 2567.....

สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/โรงเรียน (ถ้ามี) ทีมมหาวิทยาลัยเข้าดำเนินโครงการ จำนวน 28 หมู่บ้าน/ชุมชน/โรงเรียน ได้แก่

หมู่บ้าน/ชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1. เทศบาลเมืองมหาสารคาม	1. 27 ถ.ฝั่งเมืองบัญชา ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000
2. บ้านดำรงพัฒนา	2. บ้านดำรงพัฒนา ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
3. บ้านหนองโนใต้	3. บ้านหนองโนใต้ ต.นาคูน อ.นาคูน จ.มหาสารคาม
4.บ้านหนองเรือ	4.บ้านหนองเรือ ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
5. บ้านดอนคู่	5. บ้านดอนคู่ ม.9 ต.คันธารราษฎร์ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
6. บ้านเสือแก้ว	6. บ้านเสือแก้ว ต.วาปีปทุม อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
7. บ้านเหล่าจั่น	7. บ้านเหล่าจั่น ม.10 ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
8. บ้านหนองข่า	8. บ้านหนองข่า ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
9. บ้านดอนบม	9. บ้านดอนบม ต.หนองจิก อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
10. บ้านนาโพธิ์	10. บ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุดรัง จ.มหาสารคาม
11. บ้านหม้อ	11. บ้านหม้อ ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม
12. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังไชย	12. ต.วังไชย อ. บรบือ จ.มหาสารคาม
13. บ้านลาดพัฒนา	13. บ้านลาดพัฒนา ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
14. บ้านหนองหิน	14. บ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม
15. บ้านส่อง	15. บ้านส่อง ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
16. ไร่แสนดี บ้านหนองยาง	16. บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
17. อำเภอแกดำ	17. อำเภอแกดำ จ.มหาสารคาม
18. บ้านหนองโป่ง	18. บ้านหนองโป่ง หมู่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม
19. บ้านหนองโก	19. บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
20. บ้านเขวา	20. บ้านเขวา ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม
21. บ้านอุปราษ	21. บ้านอุปราษ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม
22. บ้านหัวดง	22. บ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาคูน จ.มหาสารคาม
23. บ้านส่องเหนือ	23. บ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
24. บ้านหนองบอน	24. บ้านหนองบอน ต.หนองบอน อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
25. บ้านโนนรัง	25. บ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
26. บ้านโคกก่อ	26. บ้านโคกก่อ ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม
27. บ้านหนองมะแปบ	27. บ้านหนองมะแปบ ต.ขามเฒ่าพัฒนา อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
28. บ้านปลาบู่	28. บ้านปลาบู่ ต.หนองแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม

โรงเรียน

โรงเรียน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1.-ไม่มี-	-ไม่มี-

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

ภาคีเครือข่าย .....46..... เครือข่าย

ชื่อภาคีเครือข่าย			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ รหัสไปรษณีย์)
ที่	ภาคีเครือข่ายภายนอก	ภาคีเครือข่ายภายใน	
1.	เทศบาลเมืองมหาสารคาม		27 ถ.ฝั่งเมืองบัญชา ต.ตลาด อ. เมือง จ.มหาสารคาม 44000
2.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอนาเชือก		อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
3.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอนาดูน		อ.นาดูน จ.มหาสารคาม
4.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอลำปุม		อ.ลำปุม จ.มหาสารคาม
5.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอกันทรวิชัย		อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
6.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอแกลง		อ.แกลง จ.มหาสารคาม
7.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอบรบือ		อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
8.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอกุฉินารายณ์		อ.กุฉินารายณ์ จ.มหาสารคาม
9.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอเมือง มหาสารคาม		อ.เมือง จ.มหาสารคาม
10.	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองยาง		บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุม พิสัย จ.มหาสารคาม
11.	วิสาหกิจชุมชนบ้านดอนกลอย		บ้านดอนกลอย ต.หัวขวาง อ.โกสุม พิสัย จ.มหาสารคาม
12.	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนม บ้านโนนรัง		บ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
13.	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ		48 ม.11 บ้านหนองมะแปบ อ. กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

ชื่อภาคีเครือข่าย		ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ รหัสไปรษณีย์)
14.	องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อ	บ้านโคกก่อ ต.โคกก่อ อ.เมือง จ. มหาสารคาม
15.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสอง คอน	บ้านอุปราซ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม
16.	องค์การบริหารส่วนตำบลเขวา	ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม
17.	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก	ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
18.	องค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย	ต.วังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
19.	องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดง	บ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาตูน จ. มหาสารคาม
20.	องค์การบริหารส่วนตำบลหนอง บอน	บ้านหนองบอน ต.หนองบอน อ. โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
21.	องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้	บ้านเสือโก้ ต.วาปีปทุม อ.วาปี ปทุม จ.มหาสารคาม
22.	องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง	บ้านวังแสง ต.วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม
23.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง	อ.เมือง จ.มหาสารคาม
24.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เข็อก	อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
25.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ นาตูน	อ.นาตูน จ.มหาสารคาม
26.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ วาปีปทุม	อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
27.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กันทรวิชัย	อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
28.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ แกดำ	อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
29.	สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบรบือ	อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
30.	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กุตุรัง	อ.กุตุรัง จ.มหาสารคาม
31.	โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลวังไชย	ต.วังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

ชื่อภาคีเครือข่าย		ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ รหัสไปรษณีย์)
32.	บริษัทเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ.บรบือ จ. มหาสารคาม	อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
33.	สหกรณ์การเกษตรนาเชือก จำกัด	ชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ. มหาสารคาม
34.	กรมสอบสวนคดีพิเศษ	128 หมู่ 3 ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่ง สองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
35.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความ มั่นคง จังหวัดมหาสารคาม	
36.	เทศบาลอำเภอโกสุมพิสัย	อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
37.		คณะครุศาสตร์
38.		คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี
39.		คณะวิทยาการจัดการ
40.		คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์
41.		คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
42.		คณะเทคโนโลยีการเกษตร
43.		คณะรัฐศาสตร์และรัฐ ประศาสนศาสตร์
44.		คณะนิติศาสตร์
45.		คณะวิศวกรรมศาสตร์
46.		สำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

ชื่อจำนวนผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	ผลิตภัณฑ์	นวัตกรรม	
1.		การทำผ้าเทคนิค eco print	กลุ่มหนองโนรุ่งเรือง บ้านหนองโนใต้ อ.นาคูน จ.มหาสารคาม
2.		นวัตกรรมและองค์ความรู้ ในการให้บริการวิชาการ เขตพื้นที่เทศบาลเมือง มหาสารคาม	เทศบาลเมืองมหาสารคาม
3.		นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านพลังงานและสมุนไพร	
4.		รูปแบบการจัดทำระบบ ไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ ทางด้านการเกษตรสำหรับ ชุมชน	บ้านเขวา ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม
5.		รูปแบบการสร้างระบบการ ผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัด อุปราชจังหวัดมหาสารคาม	บ้านอุปราช ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ. มหาสารคาม
6.		รูปแบบระบบการฟอกสี ย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทาง การเกษตรสำหรับวิสาหกิจ ชุมชนทอกกและทอผ้า	บ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาคูน จ. มหาสารคาม
7.		ผลิตภัณฑ์แปรรูป จากข้าว อินทรีย์ ,ผลิตภัณฑ์แปรรูป จากข้าวอินทรีย์	บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ. มหาสารคาม
8.		การขยายพันธุ์พันธุ์พืชด้วย เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนน รัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
9.		เครื่องหยอดเมล็ดถั่วลิสง นํ้านมถั่วลิสงพร้อมดื่ม	บ้านเสือโก้ ต.เสือโก้ อ.วาปีปทุม จ. มหาสารคาม
10.		รูปแบบจำลองเครื่องกวน กากมันสำปะหลังหมักยีสต์	บ้านโคกก่อ ต.โคกก่อ อ.เมือง จ. มหาสารคาม

		อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	
11.		แอปพลิเคชันป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
12.		การยืดอายุน้ำพริกสวรรค์นาเชือก	อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
13.		ผลิตภัณฑ์ผงสมุนไพรปรุงรส	บ้านปลาบู่ ต.หนองแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
14.		ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา	บ้านหม้อ ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม
15.		ผลิตภัณฑ์ตะกร้าสาน	ต.เสื่อโก้ก อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
16.		ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวฮาง	บ้านเหล่าจั่น หมู่ 10 ต.แกดำ อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
17.		ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
18.		ผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ธรรมชาติจากพืชชุมชน	บ้านดอนบม ต.หนองจิก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
19.		ผลิตภัณฑ์ขนมปั้นขลิบทอดเสริม แป้งข้าวอินทรีย์	บ้านนาโพธิ์ อ.กุตุรงค์ จ.มหาสารคาม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

ชื่อจำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ผู้ประกอบการ	
1.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอนาเชือก		อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
2.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอนาดูน		อ.นาดูน จ.มหาสารคาม
3.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอลำปำ		อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
4.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอกันทรวิชัย		อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
5.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอแกดำ		อ.แกดำ จ.มหาสารคาม
6.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอบรบือ		อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
7.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอกุตุรงค์		อ.กุตุรงค์ จ.มหาสารคาม

8.	วิสาหกิจชุมชนอำเภอเมือง มหาสารคาม		อ.เมือง จ.มหาสารคาม
9.	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองยาง		บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
10.	วิสาหกิจชุมชนบ้านดอนกลอย		บ้านดอนกลอย ต.หัวขวาง อ.โกสุม พิสัย จ.มหาสารคาม
11.	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนม บ้านโนนรัง		บ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ. มหาสารคาม
12.	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ		48 ม.11 บ้านหนองมะแปบ อ.กันทร วิชัย จ.มหาสารคาม

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการจดทะเบียน อย./ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง มผช.

ชื่อจำนวน อย./มผช.			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	อย.	มผช.	
1.	-	-	-

นักศึกษา

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับการบ่มเพาะเป็นวิทยากรวิศวะกรสังคม

.....-

ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์มาตรฐาน CEFR หรือมาตรฐานสากลอื่นๆ

.....-

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

จำนวนผลงานของนักศึกษา/อาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

.....-

ชื่อผลงาน

.....-

กิจกรรมดำเนินงาน

Output (ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ฯ หลักที่ 2)

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ต้นน้ำ	จำนวนหมู่บ้าน/คน ที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้าน	หมู่บ้าน/คน	ไม่น้อยกว่า 5 หมู่บ้าน/500 คน = 1955 คน	ผู้รับผิดชอบโครงการ มีการวางแผนและเตรียมการประชุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการวิชาการในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีเป้าหมาย
กลางน้ำ	1. บ้านดำรงพัฒนา ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม 2. บ้านหนองโนใต้ ต.นาดูน อ.นาดูน จ.มหาสารคาม 3. บ้านหนองเรือ ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม			ผู้เข้าร่วมโครงการ 500 คน ซึ่งเมื่อสิ้นสุดโครงการรวบรวมข้อมูลจากโครงการต่างๆ มี
ปลายน้ำ	4. บ้านดอนตูม ม.9 ต.คันธารราษฎร์ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม 5. บ้านเสือโก้ ต.วาปีปทุม อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม 6. บ้านเหล่าจั่น ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม 7. บ้านหนองข่า ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม 8. บ้านดอนบม ต.หนองจิก อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม 9. บ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุฉินชัย จ.มหาสารคาม 10. บ้านหม้อ ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 11. บ้านลาดพัฒนา ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม 12. บ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม 13. บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม 14. บ้านหนองโป่ง หมู่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม 15. บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม 16. บ้านเขวา ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 17. บ้านอุปราชา ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม 18. บ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาดูน จ.มหาสารคาม 19. บ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 20. บ้านหนองบอน ต.หนองบอน อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม 21. บ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม			จำนวนประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 1955 คน

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	22. บ้านโคกกอ ต.โคกกอ อ.เมือง จ.มหาสารคาม 23. บ้านหนองมะแปบ ต.ขามเฒ่าพัฒนา อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม			
	ครั้วเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต 1. การยืดอายุน้ำพริกสวรรค์นาเชือก 2. การทำผ้าเทคนิค eco print 3. นวัตกรรมและองค์ความรู้ในการให้บริการวิชาการเขตพื้นที่เทศบาลเมืองมหาสารคาม 4. นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านพลังงานและสมุนไพร 5. รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน 6. รูปแบบการสร้างระบบการผลิตน้ำแรมสำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม 7. รูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า 8. ผลิตภัณฑ์แปรรูป จากข้าวอินทรีย์ , ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวอินทรีย์ 9. การขยายพันธุ์พันธุ์พืชด้วยเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 10. เครื่องหยอดเมล็ดถั่วลิสง นำนมถั่วลิสงพร้อมดื่ม 11. รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน 12. แอปพลิเคชันป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	นวัตกรรม	ไม่น้อยกว่า 5 นวัตกรรม 12	เมื่อสิ้นสุดโครงการพบว่า ครั้วเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต จำนวน 12 นวัตกรรม
	รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ 10	กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า การเพิ่มช่องทาง การตลาดแบบออนไลน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
	จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 1. ชุมชนบ้านส่องเหนือ-ส่องใต้ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม	ชุมชน	5 ชุมชน	จำนวน 43 ชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	<p>2. วิสาหกิจชุมชนยางโพธิ์แคน บ้านหนองยาง ต.หนองยาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม</p> <p>3. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก อ.กันทรวิชัย</p> <p>4. ชุมชนบ้านลาด ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม</p> <p>5. ชุมชนบ้านเสือโก้ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม</p> <p>6. ชุมชนบ้านแกดำ อ.แกดำ จ.มหาสารคาม</p> <p>7. กลุ่มไร่นาสวนดี บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม</p> <p>8. ชุมชนบ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม</p> <p>9. ชุมชนท่องเที่ยววนวัดวิไลบ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม</p> <p>10. ชุมชนส่องเหนือถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรและสิ่งแวดล้อม ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม</p> <p>11. ชุมชนบ้านเขวา ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม</p> <p>12. กลุ่มเกษตรกรกรบ้านโคกก่อ ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม</p> <p>13. ชุมชนบ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาดูน จ.มหาสารคาม</p> <p>14. วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ ต.ขามเฒ่าพัฒนา อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม</p> <p>15. บ้านวังแสง ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม</p> <p>16. กลุ่มวิสาหกิจสมุนไพรแปลงใหญ่ไร่นาสวนปลอดสารพิษ บ้านเขวาค้อ ต.แคน อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม</p> <p>18. ชุมชนบ้านอุปราช ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม</p> <p>19. ชุมชนบ้านหนองข่า ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม</p> <p>20. บ้านดำรงพัฒนา ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม</p> <p>21. กลุ่มหนองโนรุ่งเรือง บ้านหนองโนใต้ ต.นาดูน อ.นาดูน จ.มหาสารคาม</p> <p>22. บ้านหนองเรือ ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม</p> <p>23. บ้านดอนดู่ ต.คันธารราษฎร์ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม</p>			

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	24. บ้านเหล่าจั้น ต.วังแสง อ.แกด้า จ. มหาสารคาม 25. บ้านดอนบม ต.หนองจิก อ.วาปีปทุม จ. มหาสารคาม 26. บ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุฉินทรา จ. มหาสารคาม 27. บ้านหม้อ ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 28. บ้านหนองโป่ง ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ. มหาสารคาม 29. บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ. มหาสารคาม 30. บ้านหนองบอน ต.หนองบอน อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม 31. บ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ. มหาสารคาม 32. ชุมชนผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อ.เมือง จ.มหาสารคาม 33. วิสาหกิจชุมชนบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยาง สีสุราช จ.มหาสารคาม 34. บ้านหนองหิน ต.หัวดง อ.นาดิน จ. มหาสารคาม 35. บ้านตะคุ ต.วังแสง อ.แกด้า จ.มหาสารคาม 36. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูป สมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ. มหาสารคาม 37. วิสาหกิจชุมชนบ้านเสือโก้ ต.เสือโก้ อ. วาปีปทุม จ.มหาสารคาม 38. บ้านปลาบู่ ต.วังแสง อ.วาปีปทุม จ. มหาสารคาม 39. ชุมชนผู้สูงอายุโรงเรียนแสนสุข เทศบาล เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม 40. โรงเรียนผู้สูงอายุบ้านวังไชย บ้านหัวหนอง ต.วังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม 41. วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีเชิงท่องเที่ยวทุ่งนา ทอง ต.แกด้า อ.แกด้า จ.มหาสารคาม 42. บ้านหนองป่าประชาพัฒนา ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม 43. บ้านหัวหนอง ต.วังไชย อ.บรบือ จ. มหาสารคาม			
*ตัวชี้วัดตามบริบท (มรม.)				

Output (ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ฯ หลักที่ 2) รายกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก				
กิจกรรมที่ 1 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับคณะ 9 คณะ	พื้นที่ในการรับยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP	หมู่บ้าน	9	โครงการร่วมกับคณะ ทั้ง 9 คณะ และ 1 หน่วยงานสนับสนุน คือ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ กำหนดพื้นที่ให้บริการ
กลางน้ำ				แต่ละหน่วยงานลง
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 กิจกรรมยกระดับสินค้า OTOP ของจังหวัดมหาสารคาม	1. สินค้า OTOP ที่ได้รับการยกระดับ 2. มีการบูรณาการรายวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับการบริการวิชา 3. สื่อวีดิทัศน์สินค้า OTOP	1. ผลิตภัณฑ์ 2. รายวิชา 3. คลิป	9 9 9	พื้นที่และกำหนดกิจกรรมการพัฒนายกระดับสินค้า OTOP
ปลายน้ำ				ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 กิจกรรมกำกับและติดตามผลการดำเนินโครงการ	องค์ความรู้จากการพัฒนาสินค้า OTOP	องค์ความรู้	9	กำกับติดตามผลการดำเนินโครงการ และ ถอดบทเรียนจากการ
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 กิจกรรมถอดบทเรียนและเสวนาการพัฒนาสินค้าจาก “9 คณะ 9 ชุมชน 9 ผลิตภัณฑ์ สู่ 99 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม”	องค์ความรู้จากการพัฒนาสินค้า OTOP	องค์ความรู้	9	ทำกิจกรรม เปิดเวทีเสวนาการพัฒนาสินค้าจาก “9 คณะ 9 ชุมชน 9 ผลิตภัณฑ์ สู่ 99 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม”
กิจกรรมที่ 2 โครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก				
ต้นน้ำ				ประชุม วางแผน
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ 10 หน่วยงาน	1.มีการบูรณาการรายวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับการบริการวิชาการ 2.มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนิน (Social Process) ในพื้นที่	1.รายวิชา 2. หน่วยงาน	5 3	เตรียมงาน และ กำหนดกิจกรรมเพื่อการบูรณาการรายวิชา ในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับการบริการวิชาการ
กลางน้ำ				

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเมือง 4 ด้าน 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสิ่งแวดล้อม	ชุมชนได้รับนวัตกรรมทางสังคม	นวัตกรรมทางสังคม	1	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมย่อยที่ 2.2 และ กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ร่วมกับประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมือง
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 กิจกรรมยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 1) กิจกรรมสูงวัยใจเกินร้อย : ลีลาศเพื่อสุขภาพ 2) กิจกรรมสูงวัยมีตั้งเป้าตุง 3) กิจกรรมสูงวัยรู้ทันสื่อ 4) กิจกรรมเล่าสู่หลานฟัง (สูงวัยถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่คนรุ่นใหม่)	ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับดี	ระดับ	3.51 ขึ้นไป	
ปลายน้ำ				ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ
กิจกรรมย่อยที่ 2.4กิจกรรมกำกับติดตามผลและถอดบทเรียนของโครงการ	1.ร้อยละความสูญวมรวม (GVH) ของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ 2.แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของชนในชุมชน	1.ร้อยละ 2. แผนฯ	30 1	กำกับติดตามผลการดำเนินโครงการ และถอดบทเรียนของโครงการ
กิจกรรมที่ 3 โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น				
ต้นน้ำ				จัดประชุม วางแผน
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 กิจกรรมจัดประชุมเสวนากับกลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อร่วมกันทำข้อตกลงในการร่วมโครงการ	พื้นที่สนทนาขับเคลื่อนเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	พื้นที่ดำเนินโครงการ	1	และเตรียมความพร้อมโดยการจัดประชุมเสวนากับผู้นำชุมชน
กลางน้ำ				จัดกิจกรรมถ่ายทอด
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงานสำหรับเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	1. นวัตกรรมด้านพลังงาน 2. มีการบูรณาการรายวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับภาครบริการวิชาการ	1.นวัตกรรม 2.รายวิชา	1 2	เทคโนโลยีด้านพลังงานสำหรับเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 กิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหมู่บ้านต้นแบบด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3. มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการ	3.หน่วยงาน	3	และจัดกิจกรรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากหมู่บ้านต้นแบบ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	ขับเคลื่อนการดำเนินงาน (Social Process)			
ปลายน้ำ				จัดกิจกรรมกำกับ
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 กิจกรรมกำกับติดตาม ผลและถอดบทเรียนของโครงการ	ชุมชนได้รับนวัตกรรมทางสังคม	ชุมชน	1	ติดตามและถอด บทเรียนของโครงการ
โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติ ตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผนและเตรียม
กิจกรรมที่ 1 ศึกษาและเตรียมความพร้อมในการจัด โครงการและสร้างความเข้าใจร่วมกันใน การดำเนินโครงการ และประชุมคณะทำงาน ผู้นำท้องถิ่นและเตรียมความพร้อมในการ จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน การออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจั ดการฟาร์มผักให้เป็นการปฏิบัติตามมาต รฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)	ชุมชนที่ได้รับการยกระดับ เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต	จำนวน	2	ความพร้อมในการจัด โครงการและสร้างควม เข้าใจร่วมกันในการ
	รายวิชาที่มีการบูรณาการกับ การดำเนินงานโครงการ	จำนวน	1	ดำเนินโครงการ และ
	นักศึกษาที่เข้าร่วมดำเนิน โครงการ	จำนวน	5	ประชุมคณะทำงาน ผู้นำท้องถิ่นและเตรียม ความพร้อมในการจัด ประชุมเพื่อสร้างความ เข้าใจกับชุมชน การ ออกแบบระบบ สารสนเทศเพื่อการ จัดการฟาร์มผักให้เป็น การปฏิบัติตาม มาตรฐานทาง การเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)
กลางน้ำ				เกษตรกรที่เข้าร่วม
กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการ ฟาร์มผักและการประเมินการใช้ระบบส ารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก ให้เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการ เกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)	ระบบสารสนเทศ	จำนวน	1	โครงการได้รับการ
	ชุมชนต้นแบบ	จำนวน	1	อบรมเชิงปฏิบัติการ
	องค์ความรู้	จำนวน	1	การพัฒนาระบบ สารสนเทศการจัดการ ฟาร์มผักและการ ประเมินการใช้ระบบ สารสนเทศการจัดการ ฟาร์มผัก ให้เป็นการ ปฏิบัติตามมาตรฐาน ทางการเกษตรที่ดี

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				(Good Agricultural Practice: GAP)
ปลายน้ำ	ผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	30	เกษตรกรที่เข้าร่วม
กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก ให้เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ร่วมกันถอดบทเรียน ประเมินผล และสรุป เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล	ผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	30	โครงการได้รับองค์ความรู้และโยชน์จากการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มผักสู่ชุมชน และเกิดชุมชนต้นแบบในการจัดการฟาร์มผัก 1 ชุมชน
	องค์ความรู้	จำนวน	1	
โครงการย่อยที่ 3 รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
ศึกษาระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	ข้อมูลการบำบัดน้ำเสีย	เรื่อง	1	เตรียมการร่วมกับชุมชน
กลางน้ำ				ลงพื้นที่อบรมเชิง
จัดทำรูปแบบจำลองระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	รูปแบบจำลองนวัตกรรมระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	รูปแบบ	1	ปฏิบัติการรูปแบบจำลองระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน
ปลายน้ำ				ชุมชนได้รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน
ชุมชนได้รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	ร้อยละความพึงพอใจของชาวบ้านชุมชนบ้านปอแดง	ร้อยละ	80	จัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน
โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์กรชุมชนตำบลเขวาสันงาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
สำรวจพื้นที่และประเมินผลโครงการ	ได้พื้นที่ต้นแบบในการเรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงาน	ชุมชน	1	เตรียมการร่วมกับชุมชน
กลางน้ำ				จัดอบรมเชิง
จัดอบรมเรื่องอาหารและน้ำสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือน	1.ได้การทำอาหารและน้ำสมุนไพรตามธาตุเจ้าเรือน 2.ได้รายได้จากการปลูกพืชสมุนไพรในครัวเรือน	5 รายการ 5%	30 คน 5 ครัวเรือน	ปฏิบัติการทำให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้เรื่องสมุนไพร การนวด

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
จัดอบรม เรื่อง การอบประคบด้วยลูกประคบจากสมุนไพรชนิดต่างๆ	1. ได้ลูกประคบ	30 อัน	30 คน	ฝ่าเท้า และการอบสมุนไพรด้วยสมุนไพร
จัดอบรม เรื่อง อบสมุนไพรด้วยสมุนไพร	1. ได้ลูกประคบ 1. ได้ชุดสมุนไพรในการอบ 2. ได้สมุนไพร	15 ชุด 3 ชุด	30 คน	
จัดอบรม เรื่อง นวดฝ่าเท้า	1. ได้น้ำมันนวดฝ่าเท้า 2. ได้ความรู้เรื่องการนวดฝ่าเท้า	30 ขวด 1 เรื่อง	30 คน	
ปลายน้ำ				ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ได้ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ศูนย์	1	
คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	คน	30	
เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นเพื่อบูรณาการในการเรียนการสอน	ได้เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นเพื่อบูรณาการในการเรียนการสอน	เครือข่าย	1	
ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ได้ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ศูนย์	1	
โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)				
ต้นน้ำ				ประชุม วางแผนเตรียมการโครงการ
- ประชุมวางแผนการดำเนินงานและกำหนดกิจกรรมในโครงการ - เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ - แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	ได้แผนปฏิบัติงานโครงการ	แผนงาน	3	
กลางน้ำ				จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรธรรมชาติชุมชนที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน
กิจกรรมที่ 1	ฐานข้อมูล	ฐาน	2	
การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรธรรมชาติชุมชนที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน	ผลงาน ผลิตภัณฑ์	ชิ้นงาน ชิ้นงาน	10 5	

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตงานศิลปะ Eco print กิจกรรมที่ 3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การแปรรูปหัตถกรรมชุมชนสู่ฐานรากเศรษฐกิจที่ยั่งยืน” กิจกรรมที่ 4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การขายสินค้าบนโลกออนไลน์เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการตลาดสู่ความยั่งยืนของชุมชน”	รูปแบบ	รูปแบบ	4	และการผลิตงานศิลปะ Eco print “การแปรรูปหัตถกรรมชุมชนสู่ฐานรากเศรษฐกิจที่ยั่งยืน” และ การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การขายสินค้าบนโลกออนไลน์เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการตลาดสู่ความยั่งยืนของชุมชน”
ปลายทาง				ได้ช่องทางการจัด
- จัดจำหน่ายสินค้าบนโลกออนไลน์	สินค้า	ผลงาน	4	จำหน่ายสินค้าแบบออนไลน์
โครงการย่อยที่ 6 รูปแบบการสร้างระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ประชุม วางแผนกับ
ศึกษาระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	ข้อมูลการผลิตน้ำแร่	เรื่อง	1	ผู้นำชุมชน
กลางน้ำ				จัดอบรมการสร้าง
สร้างรูปแบบระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	รูปแบบจำลองนวัตกรรมเครื่องผลิตน้ำแร่จากน้ำบาดาลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในชุมชน	รูปแบบ	1	รูปแบบการผลิตน้ำแร่
ปลายทาง				ได้แนวทางการลด
แนวทางการลดต้นทุนการซื้อน้ำดื่มและเพิ่มผลผลิตให้กับชุมชนในการจำหน่ายน้ำแร่	ชุมชนและสมาชิกสามารถมีรายได้เพิ่มจากผลผลิตร้อยละ 10	ร้อยละ	10	ต้นทุนการซื้อน้ำดื่มและเพิ่มผลผลิตให้ชุมชน
โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
1.ติดต่อประสานงานสถานที่ต่าง ๆ 2.ทำหนังสือเชิญวิทยากร 3.ติดต่อประสานงาน ทำคำสั่งไปราชการ 4.ประชุมเตรียมความพร้อมคณะกรรมการดำเนินงาน				เตรียมการ
กลางน้ำ				จัดอบรมเชิง
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและอาชีพ	- มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อม	ผลิตภัณฑ์	1	ปฏิบัติการให้กับชุมชน

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
<p>เสริมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอาชีพหลัก พัฒนาอาชีพรองในการเพิ่มรายได้ในก</p> <p>ารแก้ไขปัญหาคความยากจน</p> <p>พัฒนาผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด</p> <p>กิจกรรมที่ 2</p> <p>ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและอาชีพเสริมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอาชีพหลัก</p> <p>พัฒนาอาชีพรองในการเพิ่มรายได้ในก</p> <p>ารแก้ไขปัญหาคความยากจน</p> <p>พัฒนาผลิตภัณฑ์ไข่เค็มสมุนไพรลาวา</p>	<p>จำหน่ายบน แพลตฟอร์ม</p> <p>RJ38และแพลตฟอร์มมหาวิทยาลัยฯ</p> <p>มีนวัตกรรมทางสังคม</p> <p>มีรายได้ เพิ่มขึ้น 10 %</p> <p>มีดัชนีความพึงพอใจรวม (GVH)</p> <p>1 ชุมชน</p>	<p>ร้อยละ</p> <p>-ชุมชน</p>	<p>10</p> <p>1</p>	
ปลายน้ำ				สรุปโครงการและถอด
สรุปถอดบทเรียนจากโครงการ	รายงานฉบับสมบูรณ์	เล่ม	1	บทเรียน
โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
ติดต่อประสานงานวิทยากร				โครงการ
ออกแบบหลักสูตร/กิจกรรมอบรม	เอกสารอบรม	เล่ม	1	
ติดต่อสถานที่และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์				
กลางน้ำ				อบรมสร้างทีมแม่ไก่ใน
กิจกรรมที่ 1	นักศึกษาแกนนำ (แม่ไก่)	จำนวน	30	การป้องกัน
การสร้างทีมแม่ไก่การป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน				อาชญากรรมทางเพศ
				ในสถานศึกษาและ
				ชุมชน
ปลายน้ำ				จัดอบรมขยายผล
กิจกรรมที่ 2	เครือข่าย	จำนวน	1	เครือข่าย
การขยายเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 9 รูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า				
ต้นน้ำ				ประชุม วางแผนกับ
ศึกษาระบบจำลองการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	ข้อมูลในการบำบัดน้ำเสียจากการฟอกสีย้อมผ้า	เรื่อง	1	ผู้นำชุมชน
กลางน้ำ				จัดอบรมการสร้าง
สร้างรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	รูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	รูปแบบ	1	รูปแบบ
				ระบบการฟอกสีย้อม
				เป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการ
				เกษตรสำหรับวิสาหกิจ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				ประชุมชนทอกกและทอ ผ้า
ปลายน้ำ				
ชาวบ้านและกลุ่มทอกกทอผ้าใหม่ได้แนวทางการสร้างอาชีพโดยไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ	แนวทางอัตราการลดลงของมลภาวะทางน้ำ	ร้อยละ	50	
โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผน และเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการและสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการดำเนินโครงการ
การศึกษาและเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการและสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการดำเนินโครงการ	ชุมชนที่ได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต	จำนวน	1	
กลางน้ำ				เกษตรกรที่ร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้เพื่อเพิ่มวิธีการผลิตปุ๋ยชีวภาพจากกระบวนการเชิงปฏิบัติการ และสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพของชุมชนได้ 1 ผลิตภัณฑ์
การพัฒนาเทคโนโลยีด้านเครื่องมือและองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มวิธีการผลิตปุ๋ยชีวภาพจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ : การทำเกษตรธรรมชาติควิเซ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงสูตรปุ๋ยชีวภาพ	องค์ความรู้เพื่อเพิ่มวิธีการผลิตปุ๋ยชีวภาพ	จำนวน	1	
ปลายน้ำ				ได้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบออนไลน์
เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายถ่ายทอด เทคโนโลยีเกี่ยวกับด้านออนไลน์	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	จำนวน	1	
โครงการย่อยที่ 11 รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน				
ต้นน้ำ				วางแผน และเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการและสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการดำเนินโครงการ
ศึกษาข้อมูลมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์	ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของมันสำปะหลัง	เรื่อง	1	
กลางน้ำ				อบรมเชิงปฏิบัติการ
สร้างรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์	รูปแบบจำลองนวัตกรรมเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์	นวัตกรรม	1	
ปลายน้ำ				

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ได้ข้อมูลในการนำไปลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่	ชุมชนและสมาชิกสามารถมีรายได้เพิ่มจากผลผลิตร้อยละ 10	ร้อยละ	10	นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่
โครงการย่อยที่ 12				
ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผนและเตรียมการพัฒนา
1. พัฒนาผลิตภัณฑ์(ออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์)และการเล่าเรื่อง (story telling)	1. ผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดิน 2. ตราสินค้า 3. บรรจุภัณฑ์ 4. สื่อมัลติมีเดีย	ชนิด ตรา ชนิด สื่อ	2 2 2 1	ผลิตภัณฑ์(ออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์)และการเล่าเรื่อง (story telling)
กลางน้ำ				จัดอบรมเพื่อต่อยอด
2. ต่อยอดผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย	1. ผลิตภัณฑ์ใหม่ 2. กิจกรรมทางการตลาด	ชนิด กิจกรรม	2 1	ผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการขาย
ปลายน้ำ				ได้ช่องทางการจัด
3. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย	1. ช่องทางการจัดจำหน่าย	ช่องทาง	3	จำหน่ายแบบออนไลน์ก่อให้เกิดรายได้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน
ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชนในการสร้างผลิตภัณฑ์จากกก	องค์ความรู้ข้อมูลบริบทชุมชนในการสร้างการผลิตผลิตภัณฑ์จากกก	จำนวน	5	เตรียมการโครงการและศึกษาข้อมูลบริบทในการสร้างผลิตภัณฑ์จากกก
กลางน้ำ				จัดอบรมเชิง
การจัดทำนวัตกรรมเทคโนโลยีในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวนผลิตภัณฑ์จากกกด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวน	10	ปฏิบัติการในการจัดทำเทคโนโลยีนวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากกก
ปลายน้ำ				ได้ช่องทางการ
ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวนช่องทาง	จำนวน	3	จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วย

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				เทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ดิจิทัล
โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผน เติร์ยมงาน และจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการให้กับ ผู้สูงอายุบ้านวังไชย
กิจกรรมที่ 1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 1. อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำเหรียญโปรยทาน 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำน้ำยาล้างจาน	ผลิตภัณฑ์เหรียญโปรยทานและ น้ำยาล้างจานพร้อมจำหน่ายบน แพลตฟอร์ม RJ38 และแพลตฟอร์มมหาวิทยาลัยฯ	ผลิตภัณฑ์	2	
กลางน้ำ				ได้ตราสินค้าผลิตภัณฑ์ น้ำยาล้างจาน
กิจกรรมที่ 2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้เกี่ยว การออกแบบตราสินค้า อบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบตราสินค้า	ตราสินค้า	ตราสินค้า	1	
ปลายน้ำ				ได้ช่องทางการจัด จำหน่ายผลิตภัณฑ์ แบบ online และ offline
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาด้านการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผ่านรูปแบบ online, offline	มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10	
โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ดำเนินการ อบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนา ผลิตภัณฑ์แปรรูป สมุนไพรใหม่ หัวข้อ บรรยาย การเย็บและ การออกแบบถุงเท้า ประคบร้อนสมุนไพร ในระหว่าง วันที่ 25- 27 มีนาคม 2567 โดย มี นางฉ โน ช้างทองคำ ประธานกลุ่มวิสาหกิจ หมอนฟักทอง อสม. หมู่ 17 ต.ศรีสุข อ. กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม เป็น
ระยะที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรใหม่				
กิจกรรมที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรใหม่	- จำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร	ผลิตภัณฑ์	1	

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				วิทยากรบรรยาย โดยมีการมีส่วนร่วม ของกลุ่มสมาชิก จำนวน 50 คน ในการ ออกแบบถุงเท้า ประคบสมุนไพร และ ส่วนผสมของ สมุนไพรชนิดต่างๆ
กลางน้ำ				อบรมเชิงปฏิบัติการ
ระยะที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์				
กิจกรรมที่ 2	-ตราสินค้า	ตรา	1	สินค้าและบรรจุภัณฑ์
อบรมเชิงปฏิบัติการการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์	-บรรจุภัณฑ์	แบบ	1	หัวข้อบรรยาย การ ออกแบบตราสินค้า และบรรจุภัณฑ์ถุงเท้า ประคบร้อนสมุนไพร ในระหว่าง วันที่ 28- 29 มีนาคม 2567 อาจารย์ ดร.ศิริ วิวัฒน์ ละตา สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการ สารสนเทศ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม เป็น วิทยากรบรรยาย
ปลายน้ำ				อบรมเชิงปฏิบัติการ
3 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่				
กิจกรรมที่ 3	-	โปรแกรม	1	การพัฒนาโปรแกรม การท่องเที่ยวเชิงพื้นที่
อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่	โปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่			หัวข้อการบรรยาย การพัฒนาโปรแกรม และการกำหนดราคา โปรแกรมการ ท่องเที่ยว อาจารย์ ดร.ชัยวัช ศิริบวร พิทักษ์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการโรงแรม และการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เป็น วิทยากรบรรยาย
โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				ประชุมวางแผน และ
กิจกรรมที่ 1 ศึกษาศักยภาพพื้นที่และศึกษาข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ และวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่	1. พบสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในตำบลศรีสุข 2. ได้ผลการศึกษาทำให้ทราบปัญหาการขาดเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	ชุมชน ประเด็น	1 1	ศึกษาศักยภาพพื้นที่และวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
กลางน้ำ				จัดกิจกรรมร่วมกับ
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ตำบลศรีสุข	1. มีเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	เส้นทาง	1	ชุมชนเพื่อพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรม
ปลายน้ำ				ได้โปรแกรมการ
กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ต้นทุนและการวางแผนกำไรของธุรกิจการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	1. โปรแกรมการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์พร้อมระบุราคาจำหน่าย	โปรแกรม	1	ท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์พร้อมระบุราคาจำหน่าย
โครงการย่อยที่ 17				
โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				การขยายพันธุ์กล้วย
การอนุบาลต้นกล้วยส้อมในเรือนเพาะชำ	ต้นกล้วยส้อม	ต้น	1,000	หอมส้อมด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช (Plant tissue culture) การอนุบาลต้นกล้วยส้อม
กลางน้ำ				การเตรียมพื้นที่ การ
พื้นที่พร้อมปลูกกล้วยส้อม	แปลงปลูกกล้วย	คน	25	จัดการดิน น้ำ ปุ๋ยให้พร้อมปลูกกล้วยส้อม
ปลายน้ำ				ผลผลิตกล้วยหอมส้อม
การผลิตกล้วยกรอบแก้ว	กล้วยกรอบแก้วจำหน่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์	รสชาติ	2	ในชุมชนบ้านโนนรังและเครือข่ายส่งเข้า

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				แปรรูปเป็นกล้วย กรอบแก้ว จำหน่าย บนแพลตฟอร์ม ออนไลน์ จำนวน 2 รสชาติ
โครงการย่อยที่ 18				
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				-
-	-	-	-	
กลางน้ำ				จัดอบรมเชิง
ขั้นเตรียม	-	-	-	ปฏิบัติการความรู้ด้าน มาตรฐานการผลิตและ แปรรูปอาหาร: มาตรฐานสุขลักษณะที่ ดีในการผลิตอาหาร (GHP) / การแปรรูปผลิตภัณฑ์ กล้วยอบปรุงรสต่าง ๆ / การแปรรูปผลิตภัณฑ์ กล้วยตากเคลือบช็อกโก แลต-กาแฟ-ชาเขียว / การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ ที่เหมาะสมกับผลิต ภัณฑ์/ การทำมาตรฐานผลิต ภัณฑ์ชุมชน
เตรียมความพร้อมในการสำรวจและลงพื้นที่				
1) ประสานงานหัวหน้าชุมชน และสมาชิกของชุมชน เพื่อให้ทราบการดำเนินโครงการ				
2) รับทราบความต้องการ/ปัญหา หาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ และแนวทางเข้าสู่ช่องทางออนไลน์				
3) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมทำโ ครงการ				
ขั้นจัดกิจกรรม	-	-	-	
1) อบรมความรู้ด้านมาตรฐานการผลิตและ แปรรูปอาหาร: มาตรฐานสุขลักษณะที่ดีในการผลิตอาห าร (GHP)				
2) อบรมเชิงปฏิบัติการ การแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยอบปรุงรสต่าง ๆ	ผลิตภัณฑ์กล้วยอบปรุงรสต่าง ๆ	ผลิตภัณฑ์	1	
3) อบรมเชิงปฏิบัติการ การแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยตากเคลือบช็อก โกแลต-กาแฟ-ชาเขียว	ผลิตภัณฑ์กล้วยตากเคลือบช็อก โกแลต-กาแฟ-ชาเขียว	ผลิตภัณฑ์	1	
4) อบรมเชิงปฏิบัติการการเลือกใช้บรรจุภั ณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	-	-	-	

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
5) อบรมเชิงปฏิบัติการการทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	-	
ปลายน้ำ				
6) อบรมเชิงปฏิบัติการการทำตลาดออนไลน์	มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อมจำหน่ายบนแพลตฟอร์ม RJ38 และแพลตฟอร์มมหาวิทยาลัยฯ	ผลิตภัณฑ์	2	
	มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10	ได้ผลิตภัณฑ์จากการการแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วย เช่น กล้วยอบ ปรุงรสต่าง ๆ / กล้วยตากเคลือบ ช็อกโกแลต-กาแฟ-ชาเขียว
	มีนวัตกรรมทางสังคม	นวัตกรรม	1	
	ดัชนีความสุขมวลรวม (GVH)	ชุมชน	1	
โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง				
ต้นน้ำ				วางแผนและเตรียมความพร้อม
กิจกรรมที่ 1 เตรียมความพร้อมแก่เกษตรกรในการพัฒนาศักยภาพในการวางแผนการผลิตและแปรรูปการผลิตถั่วลิสงครบวงจรเพื่อสร้างรายได้	เกษตรกรในชุมชนพื้นที่บริการไ้ได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัย	ราย	50	แก่เกษตรกรในการพัฒนาศักยภาพในการวางแผนการผลิตและแปรรูปการผลิตถั่วลิสงครบวงจรเพื่อสร้างรายได้
กลางน้ำ				เกษตรกรที่เข้าร่วม
กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมแปลงปลูก การดูแล เก็บเกี่ยวถั่วลิสง และการคัดเลือกพันธุ์ถั่วลิสงคุณภาพ (ผลิตเมล็ดพันธุ์)	คู่มือการปลูกถั่วลิสง การบูรณาการจำนวน 2 รายวิชาได้แก่ รายวิชาหลักพืชศาสตร์ และส่งเสริมและสื่อสารทางการเกษตร	คู่มือ รายวิชา	1 2	โครงการได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมชุมชนได้แก่ 1) ถั่วกรอบแก้ว 2) น้านมถั่วลิสงพร้อมดื่ม 3) คุกกี้ถั่วลิสง 4) การคัดเลือกเมล็ด 5
กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก ถั่วลิสงได้แก่ 1) ถั่วกรอบแก้ว 2) น้านมถั่วลิสงพร้อมดื่ม 3) คุกกี้ถั่วลิสง	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถั่วลิสง	นวัตกรรม/ผลิตภัณฑ์	3 นวัตกรรม/ผลิตภัณฑ์	อุปกรณ์กะเทาะเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง
ปลายน้ำ				เกิดการ
กิจกรรมที่ 4 การยกระดับมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ด้วยก	โลโก้บรรจุภัณฑ์กลุ่ม	รูปแบบ	1	ยกระดับมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ด้วยการออกแบบ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
การออกแบบทั้งด้านโครงสร้างและกราฟิกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า				บทั้งด้านโครงสร้างและกราฟิกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า
กิจกรรม 5 คืนข้อมูลผลการดำเนินโครงการและเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามและรายงานฉบับสมบูรณ์	ได้พื้นที่ชุมชนต้นแบบ บ้านถั่วลิสงครบวงจร	ชุมชน	1	ค่าเพิ่มสินค้า และผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการจำหน่ายถั่วลิสง
โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผน ประชุมเตรียมการร่วมกับเกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิคส์
กิจกรรมที่ 1 การให้ความรู้ คำแนะนำ การสนับสนุน และการสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิคส์	1.เกษตรกรและผู้ประกอบการที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ จะช่วยให้สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ 2.เทคโนโลยีการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ที่มีประสิทธิภาพและประหยัดต้นทุน จะช่วยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้ 3.นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจผักไฮโดรโปนิคส์ จะช่วยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น 4.ระบบมาตรฐานการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ จะช่วยให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยของผัก 5.ระบบการตลาดผักไฮโดรโปนิคส์ จะช่วยให้ผักไฮโดรโปนิคส์สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง	องค์ความรู้	2	
กลางน้ำ				

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ส่งเสริมธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	1.ระบบการผลิตผักไฮโดรโปนิกส์แบบน้ำวน 2.องค์ประกอบสำคัญในการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เช่น แสง น้ำ ปุ๋ย อากาศ อุณหภูมิ 3.ปุ๋ยน้ำที่มีธาตุอาหารครบถ้วนและเหมาะสมกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ 4.การพัฒนามาตรฐานการผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ด้านความปลอดภัยด้านอาหารและด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยของผัก 5.แนะนำและส่งเสริมการตลาดผักไฮโดรโปนิกส์แบบออนไลน์ ช่วยให้ผักไฮโดรโปนิกส์สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้น 6.เกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	หลักสูตร	1	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ แนะนำและส่งเสริมการตลาด
ปลายน้ำ		คน	30	
กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้ความเข้าใจและติดตามการเกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	1.สรุปกิจกรรมที่ 1-2 2.จัดทำคู่มือและวิธีการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ 3.ชุดต้นแบบรางปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ 4.ความรู้ความเข้าใจและติดตามการเกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	นวัตกรรม	1	ประเมินความรู้ความเข้าใจ จัดทำคู่มือและวิธีการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ และได้ชุดต้นแบบรางปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
		ร้อยละ	80	
โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนูฟิวชั่นอีสานพื้นถิ่น				
ต้นน้ำ				วางแผนและ
พัฒนาศักยภาพและเพิ่มความรู้ให้กับบุคลากรในชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจ	บุคลากรในชุมชนมีความรู้ ด้านการบริหารจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร	คน	15	เตรียมการพัฒนา ศักยภาพและเพิ่มความรู้ให้ กับบุคลากร

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ชุมชน ด้านการบริหารจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร				ในชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้าน
ศึกษานโยบายด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน	ทราบถึงภูมิปัญญาด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน	คน	15	การบริหารจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร
กลางน้ำ				จัดประชุมถอด
พัฒนาเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั่น สู่ออกแบบเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั่น สู่ออกแบบเมนูอาหารอย่างสร้างสรรค์	ออกแบบเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั่น สู่ออกแบบเมนูอาหารอย่างสร้างสรรค์	เมนู	3	บทเรียนเพื่อศึกษานโยบายด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน มีการบันทึก สืบทอด และต่อยอดเกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน
ปลายน้ำ				เกิดเส้นทางการ
นำเสนอเส้นทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	เกิดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์พร้อมราคา	โปรแกรม	1	ท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์
โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านสองเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านสอง
	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านสองได้รับการอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ	คน	40	บ้านสอง ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะอาชีพด้านการแปรรูปอาหาร
	กิจกรรมการพัฒนาทักษะอาชีพ	กิจกรรม	1	
กลางน้ำ				ได้ช่องทางการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้า
	กิจกรรมส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์	กิจกรรม	1	
ปลายน้ำ				วิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป พร้อมจำหน่าย ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น
	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีรายได้ที่ดีขึ้น	ร้อยละ	20	
	มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อมจำหน่าย มีหลักสูตรระยะสั้น	ผลิตภัณฑ์หลักสูตร	1 1	
โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทาง	1	วางแผน ประชุม เตรียมการร่วมกับ ชุมชน
	2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรม	1	
กลางน้ำ				ได้เส้นทางและ โปรแกรมการ ท่องเที่ยวอำเภอโกสุม พิสัย จังหวัด มหาสารคาม
ระยะที่ 2 เพื่อจัดทำเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทาง	1	
	2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรม	1	
ปลายน้ำ				มีการประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการ ท่องเที่ยวอำเภอโกสุม พิสัย จังหวัด มหาสารคาม
ระยะที่ 3 เพื่อเผยแพร่เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	สื่อ พื้นที่	1 1	
โครงการย่อยที่ 24 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				วางแผน ประชุม เตรียมการร่วมกับ ชุมชน
ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทาง	1	
	2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรม	1	
กลางน้ำ				ได้เส้นทางและ โปรแกรมการ ท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ระยะที่ 2 เพื่อจัดทำเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทาง	1	
	2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรม	1	
ปลายน้ำ				มีการประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการ ท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
ระยะที่ 3 เพื่อเผยแพร่เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	1. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	สื่อ พื้นที่	1 1	
โครงการย่อยที่ 25				
โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม				
ต้นน้ำ				
-	-	-	-	
กลางน้ำ				
การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีในแหล่งชุมชน	การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด การแปรรูปจากปลาน้ำจืด	ผลิตภัณฑ์	2	จัดอบรมการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์คือ การแปรร

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
				รูปจากเห็น การแปร รูปจากปลาน้ำจืด
ปลายน้ำ				
-	-	-	-	
โครงการย่อยที่ 26 โครงการเส้นทางท่องเที่ยว One Day Trip “ดอนกุโนนพระ” “สร่งกูดอนกุโนนพระ” ปรากฏ์อารย์ ธรรมขอม แหล่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม				
ต้นน้ำ				
-	-	-	-	
กลางน้ำ				
-	-	-	-	
ปลายน้ำ				
กิจกรรมสร้างเส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	เส้นทาง	1	ได้เส้นทางทางการ ท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรม

***หมายเหตุ แบบเอกสารประกอบโครงการย่อยผลผลิตที่ได้แต่ละตัวชี้วัด

ผลลัพธ์ Outcome (ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ฯ หลักที่ 2)

รายการ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรม	รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10 (กรณีที่สามารถประเมินและวัดผลได้)	ร้อยละ	ร้อยละ 10	บรรลุ
	ร้อยละความสุขมวลรวม (GVH) ของครัวเรือน ที่เข้าร่วมโครงการ	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	บรรลุ
	ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) จากการดำเนิน โครงการ มีค่ามากกว่า 1.0			บรรลุ
	เกิดองค์ความรู้ของอาจารย์และนักศึกษาที่ ดำเนินการร่วมกับชุมชน	องค์ความรู้	ไม่น้อยกว่า 1 องค์ ความรู้	บรรลุ
	ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์จาก การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและม ีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับดีขึ้น	ชุมชน/พื้นที่	ไม่น้อยกว่า 1 ชุมชน/พื้นที่	บรรลุ

***หมายเหตุ แบบเอกสารประกอบโครงการย่อยผลลัพธ์ที่ได้แต่ละตัวชี้วัด

ตารางแสดงชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม(GVH) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	ชุมชน ใหม่	ชุมชน ต่อเนื่อง	ชุมชน ยั่งยืน
1. ชุมชนบ้านส่องเหนือ-ส่องใต้ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม		✓	
2. วิสาหกิจชุมชนยางโพธิ์แคน บ้านหนองยาง ต.หนองยาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม		✓	
3. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก อ.กันทรวิชัย	✓		
4. ชุมชนบ้านลาด ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม		✓	
5. ชุมชนบ้านเสือโก้ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
6. ชุมชนบ้านแกดำ อ.แกดำ จ.มหาสารคาม		✓	
7. กลุ่มไร่แสนดี บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม			✓
8. ชุมชนบ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	✓		
9. ชุมชนท่องเที่ยววันวิถีบ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม		✓	
10. ชุมชนส่องเหนือถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรและสิ่งแวดล้อม ต.ตลาด อ.เมือง จ. มหาสารคาม		✓	
11. ชุมชนบ้านเขวา ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม	✓		
12. กลุ่มเกษตรกรบ้านโคกก่อ ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม	✓		
13. ชุมชนบ้านหัวดง ต.หัวดง อ.นาดูน จ.มหาสารคาม	✓		
14. วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ ต.ขามเฒ่าพัฒนา อ.กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม	✓		
15. บ้านวังแสง ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	✓		
16. กลุ่มวิสาหกิจสมุนไพรแปลงใหญ่ไร่สดไร่สมุนไพรไทย บ้านเขวาค้อ ต.แคน อ.วาปี ปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
18. ชุมชนบ้านอุปราช ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	✓		
19. ชุมชนบ้านหนองข่า ต.ประชาพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
20. บ้านดำรงพัฒนา ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม	✓		
21. กลุ่มหนองโนรุ่งเรือง บ้านหนองโนใต้ ต.นาดูน อ.นาดูน จ.มหาสารคาม		✓	
22. บ้านหนองเรือ ต.นาเชือก อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม	✓		
23. บ้านดอนคู ต.คันธารราษฎร์ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	✓		
24. บ้านเหล่าจัน ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม		✓	
25. บ้านดอนบม ต.หนองจิก อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
26. บ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุฉินทน์ จ.มหาสารคาม		✓	
27. บ้านหม้อ ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม		✓	
28. บ้านหนองโป่ง ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม		✓	
29. บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	✓		
30. บ้านหนองบอน ต.หนองบอน อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	✓		
31. บ้านโนนรัง ต.บ้านกุ่ม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม	✓		
32. ชุมชนผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อ.เมือง จ.มหาสารคาม	✓		

จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	ชุมชน ใหม่	ชุมชน ต่อเนื่อง	ชุมชน ยั่งยืน
33. วิสาหกิจชุมชนบ้านโนนรัง ต.บ้านกุ่ม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม	✓		
34. บ้านหนองหิน ต.หัวดง อ.นาตุ้ม จ.มหาสารคาม	✓		
35. บ้านตะคุ ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	✓		
36. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ. มหาสารคาม	✓		
37. วิสาหกิจชุมชนบ้านเสือโก้ ต.เสือโก้ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
38. บ้านปลาบู่ ต.วังแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
39. ชุมชนผู้สูงอายุโรงเรียนแสนสุข เทศบาลเมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	✓		
40. โรงเรียนผู้สูงอายุบ้านวังไชย บ้านหัวหนอง ต.วังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	✓		
41. วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีเชิงท่องเที่ยวทุ่งนาทอง ต.แกดำ อ.แกดำ จ.มหาสารคาม		✓	
42. บ้านหนองข้าประชาชนพัฒนา ต.ประชาชนพัฒนา อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม		✓	
43. บ้านหัวหนอง ต.วังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม		✓	

ตารางแสดงชุมชนที่มีการดำเนินโครงการบริการวิชาการรายตำบลในรอบปี 2563-2567

2563	2564	2565	2566	2567	ตำบล
8	2			1	ตำบลดอนงัว
2	3		16		ตำบลกุดรัง
10	9		1	4	ตำบลแกดำ
				2	ตำบลขามเฒ่าพัฒนา
			1	6	ตำบลเขวา
5	22			3	ตำบลโคกก่อ
2					ตำบลดงดวน
1				2	ตำบลดงบัง
1	2				ตำบลดงใหญ่
		2	2	16	ตำบลตลาด
1				3	ตำบลท่าสองคอน
1	1		2	1	ตำบลนาตุ้ม
				3	ตำบลบรบือ
		1	2	3	ตำบลประชาชนพัฒนา
20	12		1		ตำบลเมืองเตา
3	1				ตำบลลำคลอง
4	3			2	ตำบลวังแสง

2563	2564	2565	2566	2567	ตำบล
1				1	ตำบลแวงน่าง
3	3			2	ตำบลศรีสุข
			1	3	ตำบลเสือโก้ก
1	1				ตำบลหนองกุ้งสวรรค์
				3	ตำบลหนองโก
1	1				ตำบลหนองโน
	2				ตำบลหนองปลิง
			1	1	ตำบลห้วยเตย
2	2			2	ตำบลหัวขวาง
				2	ตำบลหัวดง
1	2				ตำบลเหล่า
3	1				ตำบลเหล่าบัวบาน

ตารางแสดงผลการวิจัย/ผลลัพธ์ของโครงการ*

ลำดับ ที่	โครงการ	ผลการวิจัย/ผลลัพธ์ของโครงการ*
1	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	1.ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียน OTOP จำนวน 14 ผลิตภัณฑ์ 2.องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่การบริการวิชาการ 3.เครือข่ายความร่วมมือโรงเรียนผู้สูงอายุ 4.การถ่ายทอดเทคโนโลยีการกลั่นน้ำมันหอมระเหย
2	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	ระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก, ต้นแบบชุมชนการจัดการฟาร์ม, องค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก
3	ระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้าน การเกษตรสำหรับชุมชน	รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน

ลำดับ ที่	โครงการ	ผลการวิจัย/ผลลัพธ์ของโครงการ*
4	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้ สมุนไพรรักษาในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวม ชุมชนตำบลเขวาสันติ อำเภอมะนัง จังหวัด มหาสารคาม	ลูกประคบ, น้ำมันนวดอโรมา, องค์ความรู้การอบตัวแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจ ฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจาก ใบไม้ (Eco print)	เสื้อ ผ้าพันคอ กระเป๋า จากผ้าพิมพ์ลายใบไม้
6	ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัด มหาสารคาม	รูปแบบระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่ม
7	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วย การยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด (รอข้อมูลหัวหน้าโครงการ)
8	พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกัน อาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	การมีส่วนร่วมในเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทาง เพศในสถานศึกษาและชุมชน DSI NETWORK ผ่าน แอปพลิเคชัน DSI Crime MAP, การใช้แอปพลิเคชัน MAST HUMAN Intelligence Application นวัตกรรม การป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชัน CHECK DI DSI
9	ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทาง การเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอ ผ้า	รูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทาง การเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า
10	โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ย ชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้าน หนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ปุ๋ยชีวภาพ ถ่ายทอดนวัตกรรมการทำปุ๋ยชีวภาพ
11	เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ด สำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	อาหารสัตว์จากกากมันสำปะหลัง, เครื่องกวนและอัดเม็ด กากมันสำปะหลัง
12	ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่ การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้าน ส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอมะนัง จังหวัด มหาสารคาม	น้ำหมักชีวภาพ, ปุ๋ยชีวภาพ, ขายสินค้าบนแพลตฟอร์ม ออนไลน์

ลำดับ ที่	โครงการ	ผลการวิจัย/ผลลัพธ์ของโครงการ*
13	ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การ สร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุม พิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ร้านค้ารูปแบบเมตาเวิร์สบนระบบออนไลน์
14	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐาน งานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัด มหาสารคาม	อาชีพการทำเหรียญโปรยทานสำหรับผู้สูงอายุ,การทำ น้ำยาล้างจานสำหรับผู้สูงอายุ
15	การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริม ภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	ถุงเท้าประคบสมุนไพร,โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพอ.วาปีปทุมจ.มหาสารคาม แบบ One day Trip และแบบ 2 วัน 1 คืน
16	การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรม เชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม	โปรแกรมท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตำบลศรี สุข,
17	โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการ จัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ. ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม	กล้วยกรอบแก้ว
18	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วย เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่ แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์ การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม	ผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบปรุงรส ผลิตภัณฑ์กล้วยโมเลน ผลิตภัณฑ์เค้กกล้วยน้ำว้า ผลิตภัณฑ์กล้วยอบสอดไส้ช็อกโกแลต
19	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและ พัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	น้ำนมถั่วลิสงพร้อมดื่ม,ถั่วกรอบแก้ว,คุกกี้ถั่วลิสง
20	โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาด และพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพร อินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	ผักไฮโดรโปนิคส์,ชุดต้นแบบวางปลูก,
21	โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั้นอีสานพื้นถิ่น	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยเมนูอาหารอีสาน พิวชั้นพื้นถิ่นแบบ One day trip และแบบ 2 วัน 1 คืน, เมนูอาหารอีสานพิวชั้น

ลำดับ ที่	โครงการ	ผลการวิจัย/ผลลัพธ์ของโครงการ*
22	โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม	ชนมกล้าย,เต้าฮวยฟรุ๊ตสลัด,องค์ความรู้ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์
23	โครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ บ้านหนองยาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
24	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม,บูรณาการการเรียนการสอน
25	โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเห็ด,ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาน้ำจืด(ข้าวเกรียบปลา)
26	โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี “สงกรานต์อนุโนนพระปรารค์คู่อารยธรรมหอมแหล่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม”	เส้นทางท่องเที่ยว,โปรแกรมท่องเที่ยวมหาสารคาม-ตำบลวังแสง

ผลกระทบ (impact)/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- **ด้านเศรษฐกิจ** ก่อให้เกิดการสร้างงานจากการต่อยอดผลิตภัณฑ์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากต้นทุนทรัพยากรที่มีในชุมชน ก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ส่งผลทำให้รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น และเพิ่มรายได้จากการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้หลายหลายและตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการจำหน่ายสินค้าจากชุมชนที่ได้รับการพัฒนาจากการบริการวิชาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่งผลทำให้พัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานรากจากการที่ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของชุมชน ดึงดูดการลงทุนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

- **ด้านสังคม** ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น เกิดการรวมกลุ่มของวิสาหกิจชุมชน การเพิ่มโอกาสทางเลือกในการประกอบอาชีพของชุมชน ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ การพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพในการผลิตสินค้าจะช่วยลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการสร้าง

ความมั่นคงในอาชีพ การสร้างรายได้และความเข้มแข็งในชุมชนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และสร้างความรักความสามัคคีให้แก่คนในชุมชนทุกช่วงวัย ชุมชนเกิดจิตสำนึกมีความรักในท้องถิ่น ลดการลี้ภัยหรือการอพยพย้ายถิ่นเพื่อหางานทำรวมถึงส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมให้เกิดการร่วมมือ เช่น ยกกระต๊อบการใช้สมุนไพร เส้นทางท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั่นอีสานพื้นถิ่น เป็นต้น

- **ด้านสิ่งแวดล้อม** ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ เป็นสังคมคาร์บอนต่ำ คุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้นจากการใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ของเหลือใช้จากกระบวนการผลิตถั่วลิสง หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า หรือการพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์จากต้นทุนทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นต้น

- **ด้านการศึกษา** ก่อให้เกิดการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับเด็กเยาวชน และประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ส่งเสริมนักศึกษาด้านการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการบูรณาการบริการวิชาการร่วมกับการเรียนการสอน ส่งเสริมอาจารย์และบุคลากรในการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญในการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาด้านการบริการวิชาการ รวมถึงสามารถใช้ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมิน SROI

ดำเนินการประเมินข้อมูลจาก

1. ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ผู้นำ/ตัวแทนกลุ่มจำนวน 50 คน, คณะทีมงานที่ดำเนินงานโครงการ

2. ระบุปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ (Input) คือ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร, ค่าวัสดุอุปกรณ์, ค่าเดินทาง, ค่าอาหาร, ค่าตอบแทนบุคลากร, ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ, ค่าใช้จ่ายในการพัฒนามาตรฐาน

3. ระบุผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง (Outcome) คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งอาจเกิดจากทั้งความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ แบ่งเป็นมิติต่างๆ คือ มิติสังคม/ความสัมพันธ์ (Relationship), มิติทักษะ/นวัตกรรม (Skill & Innovation), มิติสุขภาวะ (กาย-ใจ) (Well-Being), มิติเศรษฐกิจ/การเงิน (Financial), มิติสิ่งแวดล้อม (Environment)

4. การคำนวณมูลค่าของผลลัพธ์ (Valuation) คือ ต้องวิเคราะห์มูลค่าทางการเงิน (Financial Proxy) ซึ่งหากเป็นผลลัพธ์ที่ไม่มีมูลค่าทางการเงินจะต้องนำมาเทียบเคียงมูลค่าทางการตลาด

5. การปรับมูลค่าของผลลัพธ์ (Impact Adjustment) คือ การกำหนดสัดส่วนของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้อื่น หรือสัดส่วนของผู้อื่นที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ เพื่อคำนวณการลงทุนว่าควรให้เกิดผลลัพธ์นั้นๆ อย่างต่อไปอีกหรือไม่

6. จากข้อมูลการดำเนินงาน สามารถคำนวณค่า SROI จากโปรแกรมทางเว็บไซต์ <https://sroi-calculator.nia.or.th/>

7. รายงานผลการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมขั้นต้น (Report) เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาต่าง ๆ

ส่วนที่ 2

วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน ประกอบด้วย

1. ประชาชน จำนวน 450 คน
2. นักศึกษา จำนวน 30 คน
3. บุคลากร จำนวน 20 คน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณเข้าร่วม จำนวน 2,396 คน ประกอบด้วย

ที่	ชื่อโครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ
1	โครงการย่อยที่ 1 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	1) อาจารย์ 40 คน 2) บุคลากร 60 คน 3) นักศึกษา 105 คน 4) ประชาชน 950 คน
2	โครงการย่อยที่ 2 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ (Social Lab) และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ในชุมชนเกษตรกรรมตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) นักศึกษา 5 คน 3) ประชาชน 50 คน
3	โครงการย่อยที่ 3 : โครงการรูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 5 คน 4) ประชาชน 30 คน
4	โครงการย่อยที่ 4 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์กรชุมชนตำบลเขวาสันติอำเภอมือทอง จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 4 คน 2) นักศึกษา 4 คน 3) ประชาชน 26 คน
5	โครงการย่อยที่ 5 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)	1) อาจารย์ 9 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 10 คน 4) ประชาชน 30 คน
6	โครงการย่อยที่ 6 : โครงการรูปแบบการสร้างระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 2 คน 2) บุคลากร 1 คน

ที่	ชื่อโครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ
		3) นักศึกษา 3 คน 4) ประชาชน 60 คน
7	โครงการย่อยที่ 7 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) ประชาชน 60 คน
8	โครงการย่อยที่ 8 : โครงการพัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 30 คน
9	โครงการย่อยที่ 9 : โครงการรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าและทอผ้า	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 3 คน 4) ประชาชน 64 คน
10	โครงการย่อยที่ 10 : โครงการพัฒนาระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปป อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	1) ประชาชน 50 คน
11	โครงการย่อยที่ 11 : โครงการรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 3 คน 4) ประชาชน 60 คน
12	โครงการย่อยที่ 12 : โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) นักศึกษา 10 คน 3) ประชาชน 30 คน
13	โครงการย่อยที่ 13 : โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) นักศึกษา 10 คน 3) ประชาชน 30 คน
14	โครงการย่อยที่ 14 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	1) ประชาชน 50 คน
15	โครงการย่อยที่ 15 : โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 3 คน 2) นักศึกษา 5 คน 3) ประชาชน 50 คน
16	โครงการย่อยที่ 16 : โครงการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) นักศึกษา 4 คน 3) ประชาชน 55 คน
17	โครงการย่อยที่ 17 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ตำบลบ้านกู่ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 1 คน 2) นักศึกษา 5 คน 3) ประชาชน 25 คน

ที่	ชื่อโครงการ	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ
18	โครงการย่อยที่ 18 : โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 1 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 7 คน 4) ประชาชน 40 คน
19	โครงการย่อยที่ 19 : โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	1) อาจารย์ 2 คน 2) นักศึกษา 4 คน 3) ประชาชน 50 คน
20	โครงการย่อยที่ 20 : โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) นักศึกษา 5 คน 3) ประชาชน 50 คน
21	โครงการย่อยที่ 21 : โครงการ Isan Gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเมนูพิวชั้นอีสานพื้นถิ่น	1) นักศึกษา 10 คน 2) ประชาชน 15 คน
22	โครงการย่อยที่ 22 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 3 คน 2) บุคลากร 3 คน 3) นักศึกษา 4 คน 4) ประชาชน 40 คน
23	โครงการย่อยที่ 23 : โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 5 คน 4) ประชาชน 30 คน
24	โครงการย่อยที่ 24 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 5 คน 2) บุคลากร 1 คน 3) นักศึกษา 5 คน 4) ประชาชน 30 คน
25	โครงการย่อยที่ 25 : โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจในยุค New Normal บ้านหนองโป่ง หมู่ที่ 13 ตำบลเชียงยืน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม	1) ประชาชน 30 คน
26	โครงการย่อยที่ 26 : โครงการเส้นทางการท่องเที่ยว One Day Trip “ดอนกุโนนพระ” “สงฆ์ดอนกุโนนพระ” ปรากฏการณ์ธรรมชาติแห่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	1) อาจารย์ 3 คน 2) นักศึกษา 3 คน 3) ประชาชน 50 คน

จากข้อมูลปริมาณกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 500 คน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 2,396 คน คิดเป็นร้อยละ 479.20 นั่นคือผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าหรือน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดจำนวน 1,896 คน คิดเป็นร้อยละ 379.20

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ที่	ชื่อโครงการ	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
1	โครงการย่อยที่ 1 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	แบบสอบถาม แบบประเมินความพึงพอใจ
2	โครงการย่อยที่ 2 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ (Social Lab) และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ในชุมชนเกษตรกรรมตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม
3	โครงการย่อยที่ 3 : โครงการรูปแบบการจัดการระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	แบบสอบถาม
4	โครงการย่อยที่ 4 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวาสันรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม
5	โครงการย่อยที่ 5 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)	แบบสอบถาม
6	โครงการย่อยที่ 6 : โครงการรูปแบบการสร้างระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม
7	โครงการย่อยที่ 7 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน	แบบสอบถาม
8	โครงการย่อยที่ 8 : โครงการพัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ แบบสอบถาม
9	โครงการย่อยที่ 9 : โครงการรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	
10	โครงการย่อยที่ 10 : โครงการพัฒนาระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม แบบทดสอบความรู้
11	โครงการย่อยที่ 11 : โครงการรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	แบบสอบถาม
12	โครงการย่อยที่ 12 : โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขยายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม แบบประเมินความรู้
13	โครงการย่อยที่ 13 : โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์จากกกสู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	แบบประเมินความพึงพอใจ
14	โครงการย่อยที่ 14 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถามความพึงพอใจ

ที่	ชื่อโครงการ	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
15	โครงการย่อยที่ 15 : โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม
16	โครงการย่อยที่ 16 : โครงการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต การประชุมกลุ่ม
17	โครงการย่อยที่ 17 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ตำบลบ้านคู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม
18	โครงการย่อยที่ 18 : โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม
19	โครงการย่อยที่ 19 : โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	แบบสอบถามประเมินความรู้
20	โครงการย่อยที่ 20 : โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	แบบสอบถาม
21	โครงการย่อยที่ 21 : โครงการ Isan Gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเมนูพิวชั้นอีสานพื้นถิ่น	แบบสอบถาม
22	โครงการย่อยที่ 22 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ภาพถ่ายในการจัดกิจกรรม
23	โครงการย่อยที่ 23 : โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ กิ่งโครงสร้าง
24	โครงการย่อยที่ 24 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม	แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ กิ่งโครงสร้าง
25	โครงการย่อยที่ 25 : โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจในยุค New Normal บ้านหนองโป่ง หมู่ที่ 13 ตำบลเชียงยืน อำเภเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม	แบบ ประเมินความพึงพอใจ
26	โครงการย่อยที่ 26 : โครงการเส้นทางการท่องเที่ยว One Day Trip “ดอนปู่โนนพระ” “สรงปู่ดอนปู่โนนพระ” ปรากฏ์อูอารยธรรมหอม แหล่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม	1. แบบประเมินความพึงพอใจของการเข้าร่วมโครงการ 2. เอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ 3. one-page ผลการนำเสนอผลงานโครงการ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้ดังนี้

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1	โครงการย่อยที่ 1 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3. หาคุณภาพเครื่องมือ 4. ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
2	โครงการย่อยที่ 2 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ (Social Lab) และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3. หาคุณภาพเครื่องมือ 4. ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
3	โครงการย่อยที่ 3 : โครงการรูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3. หาคุณภาพเครื่องมือ 4. ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
4	โครงการย่อยที่ 4 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวาสันงามอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม	<p>- ขั้นตอนการเตรียมประสานงานกับ อบต.เขวา เพื่อขออนุญาตใช้ห้องประชุมและดำเนินการจัดกิจกรรมทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง อบต.เขวา - ขั้นตอนการดำเนินงาน</p> <p>ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม รายละเอียดของกิจกรรม และดำเนินการจัดกิจกรรม</p> <p>-หลังจากจัดกิจกรรมให้ทำแบบประเมินความพึงพอใจ</p> <p>-ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป</p>
5	โครงการย่อยที่ 5 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลดลายจากใบไม้ (Eco print)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3. หาคุณภาพเครื่องมือ 4. ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
6	โครงการย่อยที่ 6 : โครงการรูปแบบการสร้างระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3. หาคุณภาพเครื่องมือ

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
		4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
7	โครงการย่อยที่ 7 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
8	โครงการย่อยที่ 8 : โครงการพัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
9	โครงการย่อยที่ 9 : โครงการรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
10	โครงการย่อยที่ 10 : โครงการพัฒนาระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปป อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	1. แบบทดสอบความรู้ ก่อนและหลังการอบรม 2. แบบสัมภาษณ์
11	โครงการย่อยที่ 11 : โครงการรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
12	โครงการย่อยที่ 12 : โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
13	โครงการย่อยที่ 13 : โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) กับสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ แล้วทำการ

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
		<p>วิเคราะห์ สังเคราะห์</p> <p>2. ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) ด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอเสื่อกก และ</p> <p>สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา</p> <p>3. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง</p> <p>4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสรุปเป็นประเด็นขององค์ประกอบแนวการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน</p> <p>5. นำต้นแบบไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และประเมินผลการใช้และปรับปรุงต้นแบบตามข้อคิดเห็นจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ</p> <p>6. ประเมินผลการใช้งานโดยรวมจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มาคำนวณทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>7. สรุปผลการดำเนินโครงการและร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ และเผยแพร่ผลงาน</p>
14	<p>โครงการย่อยที่ 14 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการ/บริบทของกลุ่มผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังไชย ตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม</p> <p>2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 50 ชุด เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังไชยตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม</p> <p>3) หลังจากนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมเสร็จสิ้นแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการลงพื้นที่ครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อใช้ตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน</p> <p>4) ดำเนินการใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ จำนวน 50 ชุดกับกลุ่มผู้สูงอายุของโรงเรียน</p>

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
		ผู้สูงอายุตำบลวังไชย ตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
15	โครงการย่อยที่ 15 : โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	<p>1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ด้วยวิธีการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview Question) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลบริบท ศักยภาพ และความต้องการของชุมชน และรวบรวมข้อมูลและประเมินผลข้อมูลเพื่อสังเคราะห์เป็นรายกิจกรรม โดยการสังเกต การใช้แบบสามภาษาณ์ หรือการพูดคุยสัมภาษณ์</p> <p>2) ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นหลังดำเนินโครงการ รวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ</p>
16	โครงการย่อยที่ 16 : โครงการการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	<p>1. แบบสอบถาม (Questionnaire) แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในการอบรม</p> <p>2. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) คัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย เช่น ชาวบ้าน, ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว ทำการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว โดยใช้คำถามที่เตรียมไว้เป็นแนวทาง โดยสามารถปรับเปลี่ยนตามบริบทของการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น บันทึกเสียงหรือจดบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลัง</p> <p>3. การสังเกต (Observation) วางแผนการสังเกต: กำหนดสถานที่และช่วงเวลาที่จะทำการสังเกต เช่น ในระหว่างกิจกรรมทางวัฒนธรรม ใช้แบบฟอร์มบันทึกเพื่อบันทึกพฤติกรรมและกิจกรรมที่เห็น รวมถึงการสังเกตสิ่งอำนวยความสะดวกและการใช้บริการในพื้นที่ นำข้อมูลบันทึกได้มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวและชาวบ้าน</p> <p>4. การประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) คัดเลือกกลุ่มผู้นำชุมชน และตัวแทนจากชุมชนที่มีความหลากหลาย เช่น ผู้สูงอายุ, เยาวชน, และผู้ประกอบการ จัดการประชุมในบรรยากาศที่เป็นกันเอง</p>
17	โครงการย่อยที่ 17 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจ ชุมชนกลุ่ม	<p>1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน</p> <p>2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล</p>

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	แปรรูปขนมบ้านโนนรัง ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
18	โครงการย่อยที่ 18 : โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	เก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป
19	โครงการย่อยที่ 19 : โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินความรู้ รวมทั้งประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดในโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม 2. สรุปข้อมูลจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 3. วิเคราะห์และสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 4. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ
20	โครงการย่อยที่ 20 : โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	1. ประชุมแต่งตั้งคณะทำงาน 2. สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 3.หาคุณภาพเครื่องมือ 4.ปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เตรียมนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง
21	โครงการย่อยที่ 21 : โครงการ Isan Gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเมนูพิวชั้นอีสานพื้นถิ่น	1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลส่วนนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงโดยใช้การลงพื้นที่สำรวจ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย และการจัดอบรม เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลส่วนนี้ได้มาข้อมูลที่จำเป็นมาจากการศึกษาค้นคว้า ซึ่งไม่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มประชากรโดยตรงแต่เก็บรวบรวมจากแหล่งอื่นๆ เช่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งผลงานการค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ งานวิจัย และวารสารทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
22	โครงการย่อยที่ 22 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ จังหวัดมหาสารคาม	จัดกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การศึกษาความต้องการของชุมชนและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
		<p>ภายนอกองค์กร (SWOT Analysis) ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านส่องเหนือ จัดเก็บข้อมูลโดยวิธีการระดมสมอง และแสดงความคิดเห็นของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านส่องเหนือ</p> <p>กิจกรรมที่ 2 การอบรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การอบรมทำขนมกล้วย และการทำเต้าฮวยนมสด ด้วยวิธีการสาธิต และลงมือปฏิบัติจริง</p> <p>กิจกรรมที่ 3 การอบรมให้ความรู้ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้วยวิธีการบรรยาย และตอบคำถามเพื่อแสดงถึงความเข้าใจ</p>
23	<p>โครงการย่อยที่ 23 : โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ 2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อศึกษาและจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
24	<p>โครงการย่อยที่ 24 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม จาก ตารา เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงและสร้างแบบสอบถาม 3. สร้างแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาโดยศึกษาจากแบบสอบถามและแบบทดสอบต่างๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง 4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนและถูกต้องเพื่อนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ 5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วนำไปเก็บจริงการเก็บรวบรวมข้อมูล
25	<p>โครงการย่อยที่ 25 : โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจในยุค New Normal บ้านหนองโป่ง หมู่ที่ 13 ตำบลเชียงยืน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>เก็บข้อมูลโดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน ทำการให้คะแนนระดับความพึงพอใจในการให้บริการโดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อยและพึงพอใจน้อยที่สุด</p>
26	<p>โครงการย่อยที่ 26 : โครงการเส้นทางการท่องเที่ยว One Day Trip “ดอนภูโนนพระ” “สรงภูดอนภูโนนพระ” ปรากฏ์ภูอารย</p>	<p>การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบสอบถาม</p>

ที่	ชื่อโครงการ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	ธรรมชอม แหล่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	การทบทวนเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	โครงการย่อยที่ 1 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2	โครงการย่อยที่ 2 : โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ (Social Lab) และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
3	โครงการย่อยที่ 3 : โครงการรูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
4	โครงการย่อยที่ 4 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพของครัวเรือนชุมชนตำบลเขวาสันติ อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
5	โครงการย่อยที่ 5 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
6	โครงการย่อยที่ 6 : โครงการรูปแบบการสร้างระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราjangจังหวัดมหาสารคาม	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
7	โครงการย่อยที่ 7 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
8	โครงการย่อยที่ 8 : โครงการพัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	เสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญและวิเคราะห์ข้อมูลหาความเหมาะสม
9	โครงการย่อยที่ 9 : โครงการรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าและทอผ้า	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
10	โครงการย่อยที่ 10 : โครงการพัฒนาระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปป อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	1. รวบรวมแบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์ 2. ประเมินผลข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์เป็นรายกิจกรรม โดยการสังเกต หรือการพูดคุยสัมภาษณ์ และจัดทำรายงานผล
11	โครงการย่อยที่ 11 : โครงการรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
12	โครงการย่อยที่ 12 : โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอมือเือง จังหวัดมหาสารคาม	1 นำเสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเหมาะสม 2. วิเคราะห์ข้อมูลการหาความเหมาะสม โดยใช้สูตร IOC (สมบัติ ทำยเรือคำ, 2553 : 107-108) เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ จากผลจากการประเมินค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ มีค่าต่ำกว่า 0.5 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหรือดำเนินการสร้างเพิ่มเติมแล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง 3. จัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ โดยพิจารณาข้อมูลที่ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จะถือว่า ข้อมูลนั้นคือตัวแทนลักษณะของรูปแบบที่จะนำไปใช้จริง ส่วนที่มีค่าดัชนี IOC ต่ำกว่า 0.5 จะตัดออก
13	โครงการย่อยที่ 13 : โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม	ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษานำมาคำนวณได้จากแบบสอบถามนำมาคำนวณโดยใช้สถิติพื้นฐานในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
14	โครงการย่อยที่ 14 : โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
		(Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูล
15	โครงการย่อยที่ 15 : โครงการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	<p>1) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p> <p>2) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสถิติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ ซึ่งได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)</p>
16	โครงการย่อยที่ 16 : โครงการการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	<p>การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ: ใช้สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่ามัธยฐาน (Median), และการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม 2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สกัดข้อมูลที่สำคัญจากการสัมภาษณ์ โดยการจัดกลุ่มข้อมูลตามหัวข้อหรือธีมที่เกิดขึ้น - การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงคุณภาพวิเคราะห์ธีม (Thematic Analysis) เพื่อระบุแนวโน้มและมุมมองที่สำคัญจากข้อมูลที่ได้ - การสร้างกรอบแนวคิด (Framework Development) สร้างกรอบแนวคิดหรือโมเดลจากข้อมูลที่ได้ เพื่อใช้ในการพัฒนากิจกรรมโครงการในอนาคต

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
		3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต (Observation) <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Analysis): วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและชาวบ้านที่สังเกตได้ เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการใช้บริการ - การบันทึกและวิเคราะห์เหตุการณ์ (Event Analysis) บันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างการสังเกตและวิเคราะห์ผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในพื้นที่ 4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) การวิเคราะห์ธีม (Thematic Analysis)
17	โครงการย่อยที่ 17 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ตำบลบ้านกู่ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณสมบัติความพึงพอใจ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในส่วนข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลเป็นการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับการให้ระดับความสำคัญด้านความพึงพอใจการจัดกิจกรรมในโครงการ แสดงผลเป็นค่าเฉลี่ย (Mean)
18	โครงการย่อยที่ 18 : โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	นำข้อมูลแบบสอบถามที่ได้จากผู้เข้าร่วมโครงการฯ นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปอร์เซ็นต์ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล
19	โครงการย่อยที่ 19 : โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ของข้อมูลทั่วไป
20	โครงการย่อยที่ 20 : โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	
21	โครงการย่อยที่ 21 : โครงการ Isan Gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเมนูพิวชนอีสานพื้นถิ่น	1. การศึกษาเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และนำแบบสอบถามทั้งหมด

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
		<p>ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p> <p>2. การศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi - structured interview) รายการคำถามในการจัดประชุมกลุ่มย่อย แบบบันทึก กล้องถ่ายรูป และเครื่องบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Content Analysis</p>
22	<p>โครงการย่อยที่ 22 : โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ</p>
23	<p>โครงการย่อยที่ 23 : โครงการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>ในโครงการครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้</p> <p>1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลส่วนนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยใช้การลงพื้นที่สำรวจแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการจัดอบรม เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด</p> <p>2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลส่วนนี้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากการศึกษาค้นคว้าซึ่งไม่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มประชากรโดยตรงแต่เก็บรวบรวมจากแหล่งอื่นๆ เช่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งผลงานการค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความงานวิจัย และวารสารทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</p>
24	<p>โครงการย่อยที่ 24 : โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>ในโครงการครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้</p>

ที่	ชื่อโครงการ	การวิเคราะห์ข้อมูล
		<p>1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลส่วนนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยใช้การลงพื้นที่สำรวจแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการจัดอบรม เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด</p> <p>2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลส่วนนี้ได้มา ข้อมูลที่จา เป็นมาจาก การศึกษาค้นคว้าซึ่งไม่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มประชากรโดยตรงแต่เก็บรวบรวมจากแหล่งอื่น ๆ เช่น รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว รวมทั้งผลงานการค้นคว้าวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความงานวิจัย และวารสารทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</p>
25	<p>โครงการย่อยที่ 25 : โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจ ในยุค New Normal บ้านหนองโป่ง หมู่ที่ 13 ตำบลเชียงยืน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนาในรูปแบบของความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และค่าเฉลี่ย (Mean)</p>
26	<p>โครงการย่อยที่ 26 : โครงการเส้นทางการท่องเที่ยว One Day Trip “ดอนกุโนนพระ” “สร่งกูตองกุโนนพระ” ปรangkู่อารยธรรมหอม แหล่งโบราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการจัดระเบียบจำแนกส่วนต่าง ๆ ของหลักฐานหรือข้อมูลที่ได้ ออกเป็นหมวดหมู่ จากสัมภาษณ์ชุมชนแยกหมวดหมู่ด้านต่างๆ ได้แก่ ประวัติชุมชน วัฒนธรรม ประเพณี ของชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนสินค้าในชุมชนเพื่อหาคำตอบตามความมุ่งหมาย ตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้</p>

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามจะใช้ค่าระดับในการให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ/การนำไปใช้ของผู้เข้าร่วมโครงการจาก ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความ ดังนี้

- 1.00 - 1.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
- 2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

- 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
- 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3

การบูรณาการโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ (รายละเอียดประโยชน์ที่ได้รับที่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์โครงการ)

ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับองค์ความรู้ และสามารถนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการในการยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้
2. ผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถเกิดการต่อยอดผลิตภัณฑ์ แปรรูปผลิตภัณฑ์ และบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและเหมาะสม
3. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ แปรรูปผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น
4. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืนในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม
5. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นทุนที่มีในท้องถิ่น และสามารถยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนได้

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

1. เป็นการดำเนินการโครงการที่สอดคล้องตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิต/โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
2. เป็นการดำเนินการโครงการที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมในแพลตฟอร์มที่ 2 วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม
3. หลักสูตร / คณะ/ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นที่รู้จักและเป็นการสร้างเครือข่ายด้านการบริการวิชาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายนอก
4. ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร / คณะ/ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รวมถึงสามารถเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่ผู้ปกครองในชุมชนได้
5. คณาจารย์และบุคลากรมีการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากความเชี่ยวชาญสู่การบริการวิชาการภายใต้บริบทของการเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนางานด้านการบริการวิชาการ
6. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงสู่การปฏิบัติในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม

1. เกิดชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น
2. เกิดแหล่งเรียนรู้จากชุมชนต้นแบบ ที่สามารถต่อยอด ขยายผลการพัฒนาทั้งในเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่
3. ชุมชน/สังคม ที่ได้รับการบริการวิชาการ สามารถสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นทุนที่มีในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนได้
4. วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับรายได้ของคนในชุมชน
5. ชุมชน/สังคม เกิดกระบวนการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน สร้างความสามัคคีและอำนาจต่อรองด้านช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การบูรณาการกับการเรียนการสอน (ระบุรายวิชา และวิธีการใช้ประโยชน์)

โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม

กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

รายวิชา 3010221 หลักและศิลปะการสัมภาษณ์

วิธีการใช้ประโยชน์ นำความรู้เบื้องต้นและเทคนิคในการสัมภาษณ์ ประเภท เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูล ศิลปะในการใช้ภาษาเพื่อการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์สถานการณ์การสัมภาษณ์ ไปบูรณาการในการเก็บข้อมูล

โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา โครงการวิจัยวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษาได้จัดทำระบบจัดการฟาร์มตามมาตรฐาน

โครงการย่อยที่ 3 รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน

- ไม่ได้รายงาน -

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา เกษษวิทยาทางสาธารณสุข

วิธีการใช้ประโยชน์ คือ นักศึกษาได้ความรู้และฝึกประสบการณ์ในการลงปฏิบัติการจริงในชุมชน และสามารถนำมาพัฒนาทักษะด้านการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลดลายจากใบไม้ (Eco print)

โครงการย่อยที่ 6 รูปแบบการสร้างระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราจจังหวัดมหาสารคาม

- ไม่ได้รายงาน -

โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายวิชา ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการใช้ประโยชน์ การวิเคราะห์ทุนของชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน

รายวิชา เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และรายวิชา บริหารรัฐกิจเบื้องต้น

วิธีการใช้ประโยชน์ ศึกษาพฤติกรรมของคนในสังคมควบคู่กับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ศึกษาการทำงานของหน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายประชาสังคมที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพ

โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า

- ไม่ได้รายงาน -

โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพบ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

รายวิชา การจัดการธุรกิจชุมชน

วิธีการใช้ประโยชน์ ให้นักศึกษานำความรู้ในรายวิชาไปช่วยชาวบ้านสามารถจัดการธุรกิจของกลุ่มได้ เนื่องจากรายวิชานี้ได้สอนถึงกระบวนการทำธุรกิจตั้งแต่เริ่มต้น

โครงการย่อยที่ 11 รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน

- ไม่ได้รายงาน -

โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา ผู้ประกอบการชุมชนในยุคดิจิทัลและกลยุทธ์ทางการตลาดดิจิทัล

วิธีการใช้ประโยชน์ ให้นักศึกษาเข้าร่วมจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติด้วย

สถานการณ์ปัญหา (PBL) ของชุมชน โดยให้นักศึกษาร่วมกันออกแบบการเป็นผู้ประกอบการชุมชนโดยอิสระและให้สร้างกลยุทธ์ทางการตลาดดิจิทัลโดยการสร้างการเล่าเรื่อง (Story Telling) นำเข้าสู่สื่อสังคมเครือข่ายออนไลน์เพื่อทำการตลาดแบบดิจิทัล

โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา ผู้ประกอบการชุมชนในยุคดิจิทัลและนวัตกรรมผู้ประกอบการดิจิทัล

วิธีการใช้ประโยชน์ เรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาของชุมชน โดยให้นักศึกษาร่วมกันออกแบบและ

พัฒนาตราสินค้าของผลิตภัณฑ์จากกก และสร้างช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่

โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา การบัญชีต้นทุน

วิธีการใช้ประโยชน์ วิธีการใช้ประโยชน์ การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาขายให้กับ

ผลิตภัณฑ์ที่จะจัดจำหน่าย

โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม

รายวิชา การบัญชีต้นทุน

วิธีการใช้ประโยชน์ นำความรู้ในห้องเรียนถ่ายทอดสู่ชุมชน ทำให้นักศึกษาได้ใช้ชุมชนเป็นแหล่ง

เรียนรู้ หรือห้องปฏิบัติการจริงในการจัดการเรียนการสอน

โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

รายวิชา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษาในรายวิชาได้เรียนรู้รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน ได้โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ สายใหม่ที่เกิดขึ้นจริงจากพื้นที่ เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติจริงจนเกิดความเข้าใจจากประสบการณ์ตรง

โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ว

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม

รายวิชา 5013381 ปัญหาพิเศษทางบริหารธุรกิจเกษตร

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษาในรายวิชาปัญหาพิเศษ ต้องทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อจัดทำปัญหาพิเศษ และจะต้องดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ที่จะต้องถามกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนทั่วไป ดังนั้นในการลงพื้นที่เพื่อจัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ นักศึกษาได้ฝึกออกแบบเครื่องมือในการวิจัยและฝึกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยของตนเองในอนาคต

โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.

มหาสารคาม

- ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง

รายวิชา โรงเรือนอัจฉริยะสำหรับเกษตรสมัยใหม่

วิธีการใช้ประโยชน์ การบูรณาการวิชาโรงเรือนอัจฉริยะสำหรับเกษตรสมัยใหม่เข้ากับการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการก้าวเข้าสู่โลกของการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี

โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.

มหาสารคาม

รายวิชา หลักพืชศาสตร์ และรายวิชาหลักการส่งเสริมการเกษตร

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษาร่วมลงพื้นที่ในการจัดการเรียนรู้การจัดการแปลงถั่วลิสง และเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงาน

โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วย

เมนู พิวชั่นอีสานพื้นถิ่น

รายวิชา การท่องเที่ยวโดยชุมชน และวิชาการสัมมนาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ

บริการ

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ตั้งแต่การวางแผน การออกแบบโครงการและกิจกรรม โดยทำการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกระบวนการต่างๆ รวมถึงการร่วมเป็นทีมผู้ช่วยวิทยากรในการลงพื้นที่บริการวิชาการแก่ชุมชน

โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสอง

เหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

รายวิชา การบริหารงานคลังและงบประมาณ

วิธีการใช้ประโยชน์ นักศึกษาได้เรียนรู้จากพื้นที่จริงและได้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจฐานราก

โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุม
พิสัย จ.มหาสารคาม

รายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

วิธีการใช้ประโยชน์ สามารถทำได้โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ในการวางแผนพัฒนา และจัดการโครงการท่องเที่ยว โดยสามารถใช้ประโยชน์จากทักษะและความรู้ด้าน IT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณค่าของโครงการได้

โครงการย่อยที่ 24 โครงการการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกด้า จ.
มหาสารคาม

รายวิชา สัมมนาการบัญชี

วิธีการใช้ประโยชน์ สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติงานจริง โดยเน้นการนำความรู้ทางบัญชีมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาโครงการได้

โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการ
หลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน
จ.มหาสารคาม

รายวิชา การจัดการธุรกิจชุมชน

วิธีการใช้ประโยชน์ ให้นักศึกษาได้นำความรู้ในรายวิชาไปช่วยให้ชาวบ้านสามารถจัดการธุรกิจของกลุ่มได้ เนื่องจากรายวิชานี้ได้สอนถึงกระบวนการทำธุรกิจตั้งแต่เริ่มต้น

โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี
“สรองคู่ดอนกูโนนพระปราสาทคู่อารยธรรมขอมแหล่งราณคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจ
ชุมชนตำบลวังแสง อ.แกด้า จ. มหาสารคาม”

รายวิชา 3010109 คติชนวิทยา 3(3-0-3) Thai Folklores

รายวิชา 3010111 ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาและวรรณกรรมไทย 3(2-2-5) Research

Methodology in Thai Language and Literary Works

รายวิชา 3010116 การศึกษาค้นคว้าอิสระ 3(2-2-5) Independent Study

วิธีการใช้ประโยชน์ คือ ได้นำนักศึกษาไปศึกษาในพื้นที่ไปศึกษาลักษณะวิถีชีวิตวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อฝึกคิดโจทย์การวิจัยในพื้นที่ชุมชน

การบูรณาการกับการวิจัย (อธิบาย)

โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม

กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
-ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 3 รูปแบบการจัดทำระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน
- ไม่มี -

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
- บูรณาการระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นเพื่องานวิจัย และการเรียนการสอน เน้นชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ด้านสุขภาพของคนในชุมชน

โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้ (Eco print)
-ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 6 รูปแบบการสร้างระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราขจังหวัดมหาสารคาม
- ไม่มี -

โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน

โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า

โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ
บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

- อยากเพิ่มสูตรการทำปุ๋ยชีวภาพใหม่ๆ ให้กับชาวบ้าน

โครงการย่อยที่ 11 รูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์
สำหรับชุมชน

- ไม่มี -

โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม

- มีการเก็บข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ สามารถนำมาใช้ในงานวิจัยและตีพิมพ์ใน
งานประชุมวิชาการได้

โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตา
เวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

- มีการเก็บข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ สามารถนำมาในงานวิจัยและตีพิมพ์ใน
งานประชุมวิชาการได้

โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัด
มหาสารคาม

- ไม่มี -

โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม

- ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.
มหาสารคาม

- สามารถบูรณาการกับการวิจัยได้หลายวิธี เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ
สามารถทำได้ดังนี้

1. การวิจัยด้านความต้องการและศักยภาพชุมชน การวิจัยสามารถใช้ในการสำรวจและ
วิเคราะห์ความต้องการของชุมชน และศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมของตำบลศรีสุข

โดยสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว วัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณี และความเชื่อ เพื่อระบุจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาต่อยอด

2. การวิจัยด้านการตลาดและผู้บริโภค ทำวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ศึกษาพฤติกรรม ความต้องการ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในด้านวัฒนธรรม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ตรงกับความ ต้องการและมีศักยภาพทางการตลาด

3. การวิจัยเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถวิจัยการอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาจจะหายไป หรือกำลังจะสูญหาย และใช้ผลการวิจัยในการออกแบบกิจกรรมหรือ ผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์วัฒนธรรมของตำบลศรีสุขเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชน เช่น การอบรมด้านการท่องเที่ยว การบริการ หรือการจัดการ เพื่อให้ชุมชนสามารถรองรับ นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การวิจัยด้านเศรษฐกิจฐานราก ศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยเฉพาะในด้านการสร้างงาน การเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตจากการท่องเที่ยว

6. การวิจัยการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การบูรณาการการวิจัยในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความสมดุลและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาชุมชนให้พร้อมรับมือกับผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการท่องเที่ยว

การบูรณาการการวิจัยในแต่ละด้านจะช่วยให้โครงการสามารถพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวได้อย่างตรงจุด ยั่งยืน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ว

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม

- ข้อมูลจากพื้นที่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ในการดำเนินโครงการครั้งนี้สามารถนำมาเป็นโจทย์วิจัยเพื่อต่อยอดการพัฒนา กลุ่ม ในด้าน การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ขนมแปรรูปในกลุ่มเพื่อเข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานการผลิต อย. การศึกษาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตของกลุ่มต่อไปในอนาคต

โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม

- ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง : นำองค์ความรู้ด้านการผลิตถั่วลิสงครบวงจรไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร และการส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่มเพื่อกระตุ้นการทำงานเป็นกลุ่มให้เกษตรกร

- ไม่มี-

โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม

- ไม่มี -

โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั้นอีสานพื้นถิ่น

- ในการบริการวิชาการ โครงการ Isan Gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเมนูพิวชั้นอีสานพื้นถิ่น ได้มีการนำผลการวิจัยของอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ มาถ่ายทอดความรู้สู่การใช้ประโยชน์ในชุมชน คือ ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่มาตรฐานความปกติใหม่ ในชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดมหาสารคาม และการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยมีองค์ความรู้ด้านการออกแบบเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยว รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน นอกจากนี้ระหว่างบริการวิชาการยังมีการใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่ กล่าวคือ ใน **กิจกรรมที่ 2** การศึกษาภูมิปัญญาด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน ได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ ถอดบทเรียน ระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการและสมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อนำไปสู่ **กิจกรรมที่ 3** เพื่อพัฒนาเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั้น สู่การท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ และเพื่อทดสอบความพึงพอใจต่อเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั้น และ**กิจกรรมที่ 4** เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานพิวชั้น

โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

- เป็นการบูรณาการพันธกิจ 2 พันธกิจ ได้แก่ การบริการวิชาการและการวิจัย

โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในหลายแง่มุม ทั้งในด้านการพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากร การบริหารจัดการการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยสามารถนำการวิจัยมาใช้ในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

โครงการย่อยที่ 24 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดดำ จ.มหาสารคาม

- สามารถบูรณาการกับการวิจัยได้หลายวิธี เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ สามารถทำได้ดังนี้

1. การสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยว การวิจัยสามารถใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ความต้องการ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนอำเภอแกดดำ เพื่อเข้าใจแนวโน้มการท่องเที่ยว
2. การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยการออกแบบแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเพื่อประเมินความพึงพอใจในการบริการ

โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม

- อยากเพิ่มสูตรการทำปุ๋ยชีวภาพใหม่ๆ ให้กับชาวบ้าน และแนะนำในการขยายตลาดให้เพิ่มมากขึ้น สร้างการมีส่วนร่วมภายในชุมชนให้มากขึ้น

โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี “สงกรานต์อนุโนนพระปรารักษ์คู่อารยธรรมหอมแหล่งราษคคีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดดำ จ. มหาสารคาม”

- ได้บูรณาการการวิจัยกับผลงานรับใช้สังคมเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งได้ต่อยอด

โครงการวิจัยจากผลของการทำโครงการ U2T จึงทำให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาชุมชน

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

1. กำหนดพื้นที่ในการดำเนินโครงการในพื้นที่เดิมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของโครงการ
2. ขยายพื้นที่ในการดำเนินโครงการไปยังพื้นที่รับบริการใหม่ภายในเขตจังหวัดมหาสารคาม
3. กำหนดประเด็นการขอรับบริการวิชาการตามที่ชุมชนร้องขอ ด้วยการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์แก้ไขปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย เช่น หลักสูตร หรือคณะที่มีความเชี่ยวชาญกับการบริการวิชาการในด้านนั้นๆ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายนอกที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

ส่วนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (แบบสอบถาม/แบบประเมินโครงการ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิต/โครงการ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่จัดสรรให้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานติดตามกำกับ ดูแลผลการดำเนินโครงการตามปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จัดกิจกรรม ในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีกิจกรรมย่อยทั้งสิ้น 26 โครงการ รายละเอียดดังเอกสารแนบ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaQqZ?usp=sharing

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ

รายละเอียดดังเอกสารแนบ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaQqZ?usp=sharing

ส่วนที่ 5

สรุปผลการดำเนินการ

ผลการประเมินโครงการ

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
2. หน่วยงาน เจ้าของโครงการ สำนักบริการวิชาการ
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต
4. ระยะเวลาในการดำเนินการ กุมภาพันธ์ 2567 - สิงหาคม 2567
5. สถานที่ในการดำเนินงาน พื้นที่บริการวิชาการในเขตจังหวัดมหาสารคาม
6. แหล่งงบประมาณ งบประมาณแผ่นดิน โครงการยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
จำนวนงบประมาณ 4,000,000 บาท
7. ความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)
  - 7.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์
  - 7.2 เป้าหมายที่ 1.2 มีการพัฒนางานบริการวิชาการบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนท้องถิ่นสู่
..ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
  - 7.3 กลยุทธ์ที่ กลยุทธ์ 1.1 สนับสนุนการนำผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ สู่การแก้ปัญหาการพัฒนา
พื้นที่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
    - ..กลยุทธ์ 1.2 ขยายงานด้านวิจัยและบริการวิชาการ สนองตอบความต้องการของ
ภาคธุรกิจ ทั้งในและต่างประเทศ
    - กลยุทธ์ 1.3 สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาท้องถิ่น 1. หน่วยงาน 1.
ชุมชน ท้องถิ่นในการพัฒนา
    - กลยุทธ์ 1.10 สร้างความเป็นเลิศและสร้างรายได้จากบริการทางวิชาการ
    - กลยุทธ์ 1.11 เพิ่มเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอก ทั้ง
ภาครัฐ และ เอกชน ชุมชน ท้องถิ่นในการดำเนินงานโครงการบริการ
วิชาการแก่สังคม
  - 7.4 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จในการดำเนินพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม องค์ความรู้ สู่
การ พัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดที่ 2. ระดับความสำเร็จในการพัฒนางานบริการวิชาการบนพื้นฐานความ
ต้องการของ ชุมชนท้องถิ่นสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการยุทธศาสตร์ฯ (หลักที่ 2)

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน
1.	จำนวนหมู่บ้าน/คน ที่เข้าร่วมโครงการ	หมู่บ้าน/ คน	ไม่น้อยกว่า 5 หมู่บ้าน/500 คน	64 หมู่บ้าน 2,396 คน	479.20	ผ่าน
2.	ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถ สร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shif) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต	นวัตกรรม	ไม่น้อยกว่า 5 นวัตกรรม	6 นวัตกรรม	120	ผ่าน
3.	รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ 10	17.3	173	ผ่าน
4.	จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	ชุมชน	5 ชุมชน	43	860	ผ่าน

คน คิดเป็นร้อยละ

8. สถานภาพของโครงการ

8.1 ลักษณะของโครงการ

[ ] ยังไม่ได้ดำเนินงาน [ ] อยู่ระหว่างการดำเนินงาน [✓] ดำเนินงานแล้วเสร็จ

8.2 ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินงาน

[✓]	ตั้งคณะทำงาน
[✓]	ขออนุมัติโครงการ
[✓]	ดำเนินงานโครงการ
[✓]	ประเมินผลโครงการ
[✓]	รายงานผลโครงการ

[ ] ต่ำกว่าเป้าหมาย [ ] ตามเป้าหมาย [✓] สูงกว่าเป้าหมาย

สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ	เดือน											แผนการใช้จ่าย	ผลการเบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่าย	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.					ก.ย.
1	.โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก							628,200	255,000	330,600	449,400	388,800		2,052,000	2,052,000	0	100%
2	พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอศรีนคร จังหวัดมหาสารคาม										93,000			93,000	93,000	0	100%
3	ระบบไฮดรินบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน									62,800				64,000	62,800	1,200	98%
4	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพของครัวเรือนชุมชนตำบลเขวาสี อำเภอนามน จังหวัดมหาสารคาม							65,950		20,204	6,846			93,000	93,000	0	100%
5	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจากใบไม้													93,000	93,000	0	100%

ลำดับ	โครงการ	เดือน											แผนการใช้จ่าย	ผลการเบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่าย	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.					ก.ย.
6	ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราษ จังหวัดมหาสารคาม							64,000						64,000	64,000	0	100%
7	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชน ด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก						93,000							93,000	93,000	0	100%
8	การพัฒนาชุมชนด้วยเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน												64,000	64,000	64,000	0	100%
9	ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกก และทอผ้า									64,000				64,000	64,000	0	100%
10	โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย						44,700	48,300						93,000	93,000	0	100%
11	เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน									64,000				64,000	64,000	0	100%
12	ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์							93,000						93,000	93,000	0	100%
13	ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกกสู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส							64,000						64,000	64,000	0	100%

ลำดับ	โครงการ	เดือน											แผนการใช้จ่าย	ผลการเบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่าย	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.					ก.ย.
14	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม							61,400	16,300	15,300				93,000	93,000	0	100%
15	การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม						93,000							93,000	93,000	0	100%
16	การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม							64,000						64,000	64,000	0	100%
17	โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม									60,790	22,040	10,170		93,000	93,000	0	100%
18	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม													93,000	92,996	4	99.99%
19	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง							93,000						93,000	93,000	0	100%

ลำดับ	โครงการ	เดือน											แผนการใช้จ่าย	ผลการเบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่าย	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.					ก.ย.
20	โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม						64,000							64,000	64,000	0	100%
21	โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม								64,000					64,000	64,000	0	100%
22	โครงการ Isan Gastronomy การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนูฟิวชั่นอีสานท้องถิ่น						64,000							64,000	64,000	0	100%
23	โครงการการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม						64,000							64,000	64,000	0	100%
24	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอแกลง จ.มหาสารคาม						64,000							64,000	64,000	0	100%

ลำดับ	โครงการ	เดือน											แผนการใช้จ่าย	ผลการเบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละของการเบิกจ่าย	
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.					ก.ย.
25	โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานราก ด้วยการหลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม							31,000	31,000	31,000				93,000	93,000	0	100%
26	โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี “สงกรานต์อนุโนนพระปรางค์กู่ อารยธรรมหอมแหล่งรัตนคติกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม”									64,000				64,000	64,000	0	100%
รวมทั้งสิ้น 26 โครงการ							230,700	1,468,850	587,296	677,694	571,286	462,970		4,000,000	3,998,796	1204	

[ ] ต่ำกว่าแผน

[✓] ตามแผน

[ ] มากกว่าแผน

8.3 ผลผลิต (Output) ที่ได้จากโครงการ

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ผลการประเมิน
1.	จำนวนหมู่บ้าน/คน ที่เข้าร่วมโครงการ	หมู่บ้าน/ คน	ไม่น้อยกว่า 5 หมู่บ้าน/ 500 คน	64 หมู่บ้าน 2,396 คน	-	บรรลุ
2.	ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต	นวัตกรรม	ไม่น้อยกว่า 5 นวัตกรรม	6 นวัตกรรม	-	บรรลุ
3.	รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ร้อยละ 10	17.3	-	บรรลุ
4.	จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความเสมอภาค (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	ชุมชน	5 ชุมชน	43	-	บรรลุ

เกณฑ์การผ่านของแต่ละตัวชี้วัด

น้อยกว่าร้อยละ 60.00 = ควรปรับปรุง

ร้อยละ 60.00 - 69.00 = พอใช้

ร้อยละ 70.00 - 79.00 = ปานกลาง

ร้อยละ 80.00 - 89.00 = ดี

ร้อยละ 90.00 - 100.00 = ดีมาก

9. สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมโครงการยังขาดความรู้ในการพัฒนาฝีมือ ขาดการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างอาชีพ

2. ระยะเวลาการจัดกิจกรรม/โครงการ ไม่สอดคล้องกับบริบทของผู้เข้าร่วมโครงการ เช่น การทำเกษตร ปัญหาอุทกภัย ปัญหาสภาพอากาศ

3. สถานที่จัดกิจกรรม เช่น พื้นที่คับแคบ หลังคารั่วขณะอบรม

4. การเบิกจ่ายงบประมาณเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์บางประเภทที่ไม่สามารถนำมาจัดโครงการได้ ต้องดำเนินการเป็นรายการพัสดุ

5. ความต่อเนื่องในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืน

6. ความซ้ำซ้อนของพื้นที่รับบริการ

7. จำนวนงบประมาณกับความต้องการของชุมชนไม่สอดคล้องกัน

10. แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. จัดให้มีการฝึกอบรมในด้านทักษะในการสร้างอาชีพแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถที่นำความรู้มาพัฒนาในการประกอบอาชีพ

2. จัดกิจกรรม/โครงการ ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เข้าร่วมโครงการ เช่น หลีกเลี่ยงฤดูกาลทำนา

3. สำรวจพื้นที่จัดกิจกรรม หากไม่เหมาะสม อาจพิจารณาร่วมกับชุมชนเปลี่ยนแปลงสถานที่

4. เปลี่ยนแปลงการเบิกจ่ายรายการวัสดุ หลีกเลี่ยงการจัดซื้อพัสดุในโครงการ

5. จัดกิจกรรมต่อยอดองค์ความรู้ในพื้นที่เดิมเพื่อความต่อเนื่องในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืน

6. บริหารจัดการร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการถึงองค์ความรู้ที่จะนำไปถ่ายทอดของพื้นที่รับบริการเพื่อลดความซ้ำซ้อนของประเด็นการบริการวิชาการ

7. กำหนดกรอบการของงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

11. ผู้รายงานข้อมูล

ชื่อ-สกุล ผศ.ดร.วสันต์ ปิ่นะเต... ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ

เบอร์โทรศัพท์ 084-3635654 E-mail oaes.rmnu@gmail.com

12. เอกสารหลักฐานในการดำเนินโครงการ (เช่น โครงการ, กำหนดการ, คำสั่ง, บันทึกข้อความ, แบบสอบถาม, สำเนาใบรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ, ภาพกิจกรรม ฯลฯ)

1. โครงการ

2. กำหนดการ

3. คำสั่ง

4. หนังสือเชิญวิทยากร

สรุปผลการดำเนินการ

โครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิต/โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่จัดสรรให้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานติดตามกำกับ ดูแลผลการดำเนินโครงการตามปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จัดกิจกรรมในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีกิจกรรมย่อยทั้งสิ้น 26 โครงการ สามารถจำแนกได้เป็น 46 โครงการย่อย สามารถสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดได้ผลดังนี้ 1) จำนวนหมู่บ้าน/คนที่เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 64 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,396 คน 2) คริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Paradigm shift) ที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต พบว่า มีนวัตกรรมที่เกิดขึ้น 6 นวัตกรรม คือ การผลิตเหรียญโปรยทาน นวัตกรรมการแปรรูปจากถั่วลิสง นวัตกรรมกล้วยฉาบโมเลน นวัตกรรมการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรผลิตปุ๋ยถ่านไบโอชาร์ องค์ความรู้การบริหารจัดการอาหารอีสานฟิวชั่นสำหรับการท่องเที่ยว และระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก 3) รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น พบว่าจาก 10 โครงการที่กำหนดให้เกี่ยข้อมูลรายได้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.3 และ 4) จำนวนชุมชนที่มีดัชนีความสุขมวลรวม (GVH) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 43 ชุมชน ทั้งนี้จากการดำเนินโครงการสามารถสร้างผลิตภัณฑ์จากการบริการวิชาการ ได้ 12 ผลิตภัณฑ์ เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรม และสามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอแกดำ

ปัญหาและอุปสรรค

1. ความไม่ชัดเจนของประกาศกรอบการขออนุมัติงบประมาณ ทำให้คณะกรรมการพิจารณาเบื้องต้น มีการปรับลดงบประมาณจึงส่งผลให้บางโครงการต้องการมีปรับลดกิจกรรมลงเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณและไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนทั้งหมด

2. ปัญหาความชัดเจนของผู้เสนอขอโครงการ ควรกำหนดเป็นเฉพาะบุคลากรสายวิชาการเท่านั้น เพื่อการพัฒนาศักยภาพและตอบโจทย์การบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนและการวิจัย

3. ความล่าช้าของงบประมาณ ทำให้ระยะเวลาในการจัดโครงการกระชั้นชิด และการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ตามข้อเสนอโครงการ

4. ความล่าช้าของการจัดกิจกรรม ส่งผลกระทบต่อวิถีชุมชนและการทำเกษตรในชีวิตประจำวันในบางพื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัย จึงต้องเลื่อนระยะเวลาจัดกิจกรรมออกไป และไม่เป็นไปตามแผน

5. ปัญหาการยืมเงินโครงการ /เบิกจ่ายงบประมาณ ในบางหน่วยงานเช่น สำนักบริการวิชาการมีบุคลากรน้อยจึงส่งผลกระทบต่อกรยืมเงินโครงการ ในแต่ละกิจกรรม ที่ผู้จะยืมเงินโครงการต้องเคลียร์โครงการก่อนหน้าให้เป็นศูนย์บาทจึงจะสามารถยืมครั้งใหม่ได้

6. การขอความร่วมมือจากอาจารย์ภายในสาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย เรื่องขอเวลาเรียนของนักศึกษาร่วมออกพื้นที่บริการวิชาการ ซึ่งอาจจะกระทบต่อวิชาเรียนภาคเช้าหรือภาคบ่าย เนื่องจากต้องนำนักศึกษาร่วมจัดกิจกรรมทั้งวัน

7. การรายงานและสรุปผลกิจกรรม/โครงการ จากผู้รับผิดชอบโครงการย่อย ในโครงการหลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก ไม่เป็นปัจจุบันและไม่รายงานผล จึงทำให้สรุปโครงการในภาพรวมไม่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

1. กำหนดประกาศกรอบการขออนุมัติงบประมาณในปีงบประมาณถัดไปให้ชัดเจนเพื่อความเข้าใจในรูปแบบเดียวกัน

2. ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอขอโครงการเป็นบุคลากรสายวิชาการ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ และตอบโจทย์การบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนและการวิจัย เนื่องจากบุคลากรสายสนับสนุนภาระงานด้านบริการวิชาการไม่ใช่ภาระงานหลัก

3. ควรกำหนดการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม เช่น การอนุมัติการใช้งบพลาจในการจัดกิจกรรม

4. ควรหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมฤดูกาลทำนาหรือทำการเกษตร เพราะจะกระทบต่อปัญหาผู้เข้าร่วมอบรม

5. ควรทำระเบียบหรือประกาศด้านการเงินที่เอื้ออำนวยต่อการยืมเงินโครงการ / การเบิกจ่ายงบประมาณให้เกิดสภาพคล่องต่อการจัดกิจกรรม/โครงการ และลดการใช้กระดาษในการดำเนินการด้านการเงิน

6. ควรมีการเสนอต่อมหาวิทยาลัยในการจัดตารางว่างสำหรับอาจารย์และนักศึกษา เช่น ใน 1 สัปดาห์ให้มีวันว่าง 1 วัน เพื่อให้เป็นเวลาในการลงพื้นที่บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นหนึ่งพันธกิจสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

7. ควรมีการพิจารณาผู้รับผิดชอบโครงการในงบประมาณถัดไป...ที่ไม่ส่งรายงานและสรุปผลกิจกรรม/โครงการให้เป็นปัจจุบัน และกิจกรรมไม่ตอบตัวชี้วัดของโครงการหรือไม่บรรลุเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร. ๐๔๖-๔๑๗๖๖๐๖
 ที่ อว.๐๖๑๔๙.๑๙/๐๒๕ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
 เรื่อง ขออนุมัติโครงการ
 เขียน อธิการบดี

ด้วย สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนดจัด “โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนผ่านกระบวนการการมองภาพอนาคต (FORESIGHT) ๒) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ๓) เพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อยอด ขยายผลการพัฒนาทั้งในเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่

ในกรณี เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สำนัก ฯ จึงใคร่ขออนุมัติ “โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก” รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เขียน อธิการบดี
 -เห็นควรอนุมัติโครงการยุทธศาสตร์ ฯ
 เชิญแจ้งการลงนาม
 เพื่อโปรดพิจารณา

๑๓ ก.พ. ๖๗

(นางสาวดวง ดวงคมทา)
 ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี
 ๑๓ ก.พ. ๖๗

๑๓ ก.พ. ๖๗

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันต์ ปินะเต
 ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ

RMU_2567 YUTT | 1

แบบเสนอขออนุมัติโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
(งบประมาณแผ่นดิน โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)
หน่วยงาน สำนักบริการวิชาการ

1. ชื่อโครงการ ....โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก.....
2. สถานภาพของโครงการ โครงการใหม่ โครงการต่อเนื่อง
3. ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
  - 3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)
    4. ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
  - 3.2 แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)
    16. ด้านเศรษฐกิจฐานราก
  - 3.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
  - 3.4 ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แพลตฟอร์มที่ 2 วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม
  - 3.5 ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ในการดำเนินงาน
 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้
    1. แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล
    2. ผลិតบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าวจะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ
    3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าความสำคัญและความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
    4. เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
    5. เสริมสร้างความรู้ความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง
    6. ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
    7. ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
    8. ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3.6 แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

3.7 แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

3.8 แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 2

ระดับความสำเร็จในการพัฒนางานบริการวิชาการบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนท้องถิ่นสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

3.9 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

- เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน (No Poverty)
- เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย (Zero Hunger)
- เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย (Good Health and Well Being)
- เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Quality Education)
- เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง (Gender Equality)
- เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (Clean Water and Sanitation)
- เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา (Affordable and Clean Energy)
- เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน (Decent Work and Economic Growth)
- เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Industry, Innovation and Infrastructure)
- เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ (Reduced Inequality)
- เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน (Sustainable Cities and Communities)
- เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Responsible Consumption and Production)
- เป้าหมายที่ 13 เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Climate Action)

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

- เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Life Below Water)
- เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง พื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมา ใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (Life on Land)
- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพรับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ (Peace Justice and Strong Institution)
- เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่อกลไกการทำงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับ โลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnerships for the Goals)

4. กลุ่มโครงการหลัก

- 1) โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์
- 2) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
- 3) โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก
- 4) โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน
- 5) โครงการพัฒนาวิสาหกิจทางการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน
- 6) โครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับชุมชนสู่สากล
- 7) โครงการยกระดับนวัตกรรมชุมชนด้วยกระบวนการวิศวกรรมสังคม
- 8) โครงการชุมชนดิจิทัล (Digital Community) เพื่อรองรับสังคมศตวรรษที่ 21
- 9) โครงการเพิ่มศักยภาพชุมชน Soft Power บนฐานอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 10) โครงการพัฒนาตามบริบท นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัย

5. หลักการและเหตุผล

อาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดมหาสารคามคือเกษตรกรรมซึ่งในปัจจุบันพบว่าการทำงานเกษตรมีต้นทุนการผลิตที่สูงในทุกกระบวนการผลิตซึ่งไม่สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับส่งผลให้เกษตรกรต้องประสบกับปัญหาต่างๆตั้งแต่กระบวนการผลิตการแปรรูปและการตลาดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและสามารถบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมบนฐานความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในมิติต่างๆดังนั้นการยกระดับคุณภาพชีวิตแบบครบวงจรจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็งด้วยงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สามารถต่อยอดจากอาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดมหาสารคามอีกทั้งประเทศไทยมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการทำเกษตรกรรมโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในประเทศเพื่อให้มีการพัฒนาและก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) นโยบาย ยุทธศาสตร์ ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยการยกระดับสู่การเป็นเกษตรสมัยใหม่ที่เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอา

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

หารพลังงานและวัสดุชีวภาพด้วยนวัตกรรมและสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่12(พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนด้วยองค์ความรู้ทางวิชาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วมซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และยกระดับรายได้ของประชาชน

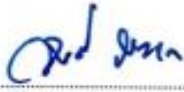
ในส่วนของจังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 2,440,023 ไร่ แบ่งเป็นข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและพืชอื่น ๆ ยกตัวอย่างผลผลิตทางการเกษตรในส่วนของข้าวมีผลผลิตรวมมากกว่า 8 แสนตันการทำนาเป็นแบบทั้งนาปีและนาปรัง นอกจากนี้ยังมีพันธุ์ข้าวพื้นเมือง เช่น ข้าวหอมนิล ข้าวเหนียวแดง ข้าวก้าน้อย ข้าวมะลิแดง ที่ยังคงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และมีความโดดเด่นทางด้านคุณภาพประโยชน์การบริโภค นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์จากข้าวที่สำคัญคือข้าวฮางหรือข้าวอกซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาของชาวบ้านมาแต่ดั้งเดิมและเป็นสินค้าOTOPดังตัวอย่างที่ยกมาเฉพาะข้าว

แต่ยังมีผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายและที่สำคัญเกษตรกรยังคงพบปัญหาที่มีต้นทุนการผลิตที่สูง ในทุกกระบวนการผลิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับ ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลกระทบและประสบปัญหาต่าง ๆ

ปัญหาที่เกษตรกรประสบเช่นการรวมกลุ่มในการทำเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพวิสาหกิจชุมชนส่งผลถึงอำนาจในการต่อรองการผลิตของเกษตรกรการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตการแปรรูปผลผลิตการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนรวมถึงการส่งเสริมการตลาดเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรนอกจากนี้การสร้างการตระหนักรู้ของชุมชนผ่านการเชื่อมโยงด้วยทุนทางวัฒนธรรมก็เป็นเรื่องสำคัญเพื่อนำไปสู่การสืบสานและคงอยู่ของเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและสามารถบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการดำเนินงานร่วมกับชุมชนพื้นที่อย่างเป็นหุ้นส่วนโดยบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมบนฐานความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในมิติต่างๆ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาและเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

สำนักบริการวิชาการเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผลจากงานวิจัย ร่วมบูรณาการการเรียนการสอนสู่การบริการวิชาการแก่ชุมชน การบูรณาการศาสตร์วิชาต่างๆ จากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยฯ เพื่อนำองค์ความรู้ในศาสตร์ด้านต่างๆ มาขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยฯ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก มุ่งเน้นให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ โครงการนี้ดำเนินงานภายใต้ชุดโครงการย่อย 27 โครงการ ดำเนินการตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
อนันต์

RMU_2567 YUTT | 5

โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม

กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 3 ระบบไฮดรอปอนิกส์น้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน

โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลดลายจากใบไม้ (Eco print)

โครงการย่อยที่ 6 ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน

โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าและทอผ้า

โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพบ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 11 เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน

โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกุ่ม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม

ลงชื่อ

ผู้เสนอโครงการ

RMU_2567 YUTT | 6

โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง

โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วย เมนู พิวชั้นอีสานพื้นถิ่น

โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่อง เหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 24 โครงการการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ. มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการ หลักการบริการธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม

โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี "สงกรานต์กู่โนนพระปรางค์กู่อารยธรรมหอมแหล่งรวมคติกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม"

ทั้งนี้สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นหน่วยงานหลักในการใช้บริการวิชาการแก่ ชุมชน โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยได้แก่ คณะ ศูนย์ สำนัก ในการนำองค์ความรู้ มาพัฒนาและเสริมสร้างชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา และด้านเศรษฐกิจที่ดี โดยโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก จะทำให้ชุมชนในพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ เกิดพื้นที่หรือชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หรือชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการตนเองแบบองค์รวม เกิดนวัตกรรมการใช้ ประโยชน์จากพืช/สัตว์ และวัฒนธรรมเพื่อเศรษฐกิจ ดังนั้นการพัฒนาเกษตรกรในมิติด้านสังคม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ ที่นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าโดยเป็นการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน และภาคี เครือข่ายเพื่อนำไปสู่การเป็น ชุมชนที่เข้มแข็งและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

6. วัตถุประสงค์

6.1 เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ผ่านกระบวนการการมองภาพอนาคต (FORESIGHT)

ลงชื่อ

ผู้เสนอโครงการ

6.2 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม

6.3 เพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบ (Social Lab) ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ต่อยอด ขยายผลการพัฒนาทั้งในเชิงประเด็น และเชิงพื้นที่

7. กลุ่มเป้าหมาย

7.1 สถานะกลุ่มเป้าหมาย: วิสาหกิจชุมชน,

ผู้ประกอบการ, บุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

7.2 ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย .....สมาชิกวิสาหกิจชุมชน, ผู้ประกอบการ,

บุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามรวม 500 คน

8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน (วัน) ...7 ... เริ่มต้น ....1 ก.พ. 2567..... สิ้นสุด.....31 ส.ค. 2567.....

9. สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ ....พื้นที่บริการวิชาการในเขตจังหวัดมหาสารคาม.....

10. หน่วยงานดำเนินการ สำนักบริการวิชาการ

หัวหน้าโครงการ.....ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปินะเต.... เบอร์โทรติดต่อ 084-3635654

ผู้ร่วมโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีทรัพย์ ไชยรักษ์

สำนักบริการวิชาการ

โทร.081-346-5396

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจน์ศิริรินทร์ สิมปินันท์

สำนักบริการวิชาการ

โทร.089-943-8007

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ภูมิเหล่าแจ้ง

สำนักบริการวิชาการ

โทร.089-889-8454

อาจารย์ ดร.วิรุณ โมณะตระกูล

สำนักบริการวิชาการ

โทร.094-054-8321

อาจารย์ ดร.จารุวรรณ เอกสะพั้ง

สำนักบริการวิชาการ

โทร.089-713-4435

นายมาตรา ยุบลชู

สำนักบริการวิชาการ

โทร.096-417-6606

นางสาววรรณภา ชันอาษา

สำนักบริการวิชาการ

โทร.096-417-6606

นางสาวสิริยาพร เกษโรสง

สำนักบริการวิชาการ

โทร.096-417-6606

11. หน่วยงานภาคีเครือข่าย .....

11.1 หน่วยงานภายใน...หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.....

11.2 หน่วยงานภายนอก.....พัฒนาการจังหวัดมหาสารคาม, อุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม,

สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จังหวัดมหาสารคาม, เทศบาลเมืองมหาสารคาม,

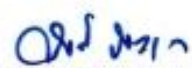
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น, วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ

12. การติดตามและประเมินผล

12.1 กำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2567

12.2 ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการฯ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของโครงการ

ลงชื่อ .....

ผู้เสนอโครงการ

RMU_2567 YUTT | 8

12.3 ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการฯ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนถึงสิ้นสุดโครงการ

12.4 สรุปและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และการแสดงผลกิจกรรมมหกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนรวมพลังราชภัฏมหาสารคาม

13. งบประมาณ.....4,000,000.....บาท

งบประมาณที่หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในลักษณะ matching fund (ถ้ามี).....บาท

14. กิจกรรมดำเนินงาน

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก			
กิจกรรมที่ 1 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับคณะ 9 คณะ	พื้นที่ในการรับยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP	หมู่บ้าน	9
กลางน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 กิจกรรมยกระดับสินค้า OTOP ของจังหวัดมหาสารคาม	1. สินค้า OTOP ที่ได้รับการยกระดับ 2. มีการบูรณาการรายวิชาใน กิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับ การบริการวิชา 3. สื่อวีดิทัศน์สินค้า OTOP	1. ผลิตภัณฑ์ 2. รายวิชา 3. คลิป	9 9 9
ปลายน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 กิจกรรมกำกับและ ติดตามผลการดำเนินโครงการ	องค์ความรู้จากการพัฒนาสินค้า OTOP	องค์ความรู้	9
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 กิจกรรมถอดบทเรียน และเสวนาการพัฒนาสินค้าจาก "9 คณะ 9 ชุมชน 9 ผลิตภัณฑ์ สู่ 99 ปี มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม"	องค์ความรู้จากการพัฒนาสินค้า OTOP	องค์ความรู้	9
กิจกรรมที่ 2 โครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก			
ต้นน้ำ			

ลงชื่อ .....
ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ 10 หน่วยงาน	1.มีการบูรณาการรายวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับการบริการวิชาการ 2.มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน (Social Process) ในพื้นที่	1.รายวิชา 2. หน่วยงาน	5 3
ปลายน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเมือง 4 ด้าน 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสิ่งแวดล้อม	ชุมชนได้รับนวัตกรรมทางสังคม	นวัตกรรมทางสังคม	1
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 กิจกรรมยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 1) กิจกรรมสูงวัยใจเกินร้อย : สีสาคเพื่อสุขภาพ 2) กิจกรรมสูงวัยมีดีตั้งเป้าสูง 3) กิจกรรมสูงวัยรู้ทันสื่อ 4) กิจกรรมเส้าสู่หลานฟัง (สูงวัยถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่คนรุ่นใหม่)	ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับดี	ระดับ	3.51 ขึ้นไป
ปลายน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 กิจกรรมกำกับติดตามผลและถอดบทเรียนของโครงการ	1.ร้อยละความสุชมวลรวม (GVH) ของครัวเรือน ที่เข้าร่วมโครงการ 2.แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน	1.ร้อยละ 2. แผนฯ	30 1
กิจกรรมที่ 3 โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น			
ต้นน้ำ			

ลงชื่อ

ผู้อำนวยการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 กิจกรรมจัดประชุมเสวนากับกลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อร่วมกันทำข้อตกลงในการร่วมโครงการ	พื้นที่สนทนาขับเคลื่อนเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต	พื้นที่ดำเนินโครงการ	1
กลางน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงานสำหรับเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	1. นวัตกรรมด้านพลังงาน 2. มีการบูรณาการรายวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับการบริการวิชาการ	1. นวัตกรรม 2. รายวิชา	1 2
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 กิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหมู่บ้านต้นแบบด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3. มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน (Social Process)	3. หน่วยงาน	3
ปลายน้ำ			
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 กิจกรรมกำกับติดตามผลและถอดบทเรียนของโครงการ	ชุมชนได้รับนวัตกรรมทางสังคม	ชุมชน	1
<p>โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดมหาสารคาม</p>			
ต้นน้ำ			
<p>กิจกรรมที่ 1 ศึกษาและเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินโครงการ และประชุมคณะทำงาน ผู้นำท้องถิ่นและเตรียมความพร้อมในการจัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน</p> <p>การออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการฟาร์มผักให้เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)</p>	ชุมชนที่ได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต	จำนวน	2
	รายวิชาที่มีการบูรณาการกับการดำเนินงานโครงการ	จำนวน	1
	นักศึกษาที่เข้าร่วมดำเนินโครงการ	จำนวน	5

ลงชื่อ .....

ผู้เสนอโครงการ

อน.

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก และการประเมินการใช้ระบบสารสนเทศ การจัดการฟาร์มผัก ให้เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP)	ระบบสารสนเทศ	จำนวน	1
	ชุมชนต้นแบบ	จำนวน	1
	องค์ความรู้	จำนวน	1
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการ การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศการจัดการฟาร์มผัก ให้เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ร่วมกันถอดบทเรียน ประเมินผล และสรุป เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล	ผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	30
	ผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	30
	องค์ความรู้	จำนวน	1
โครงการย่อยที่ 3 ระบบไฮดริน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน			
ต้นน้ำ			
ศึกษาระบบไฮดริน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน	ข้อมูลการบำบัดน้ำเสีย	เรื่อง	1
กลางน้ำ			
จัดทำรูปแบบจำลองระบบไฮดริน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน	รูปแบบจำลองนวัตกรรมระบบไฮดริน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน	รูปแบบ	1
ปลายน้ำ			
ชุมชนได้รูปแบบการจัดการระบบไฮดริน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน	ร้อยละความพึงพอใจของชาวบ้านชุมชนบ้านปอแดง	ร้อยละ	80
โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวมชุมชนตำบลเขวาสันติ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
สำรวจพื้นที่และประเมินผลโครงการ	ได้พื้นที่ต้นแบบในการเรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงาน	ชุมชน	1

ลงชื่อ .....

ผู้เสนอโครงการ

๑๓๖

RMU_2567 YUTT | 12

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่า เป้าหมาย
กลางน้ำ			
จัดอบรม เรื่องอาหารและน้ำสมุนไพรตาม ธาตุเจ้าเรือน	1. ได้การทำอาหารและน้ำสมุนไพร ตามธาตุเจ้าเรือน 2. ได้รายได้จากการปลูกพืชสมุนไพร ในครัวเรือน	5 รายการ 5%	30 คน 5 ครัวเรือน
จัดอบรม เรื่อง การอบประคบด้วยลูก ประคบจากสมุนไพรชนิดต่างๆ	1. ได้ลูกประคบ	30 อัน	30 คน
จัดอบรม เรื่อง อบสมุนไพรด้วยสมุนไพร	1. ได้ลูกประคบ 1. ได้ชุดสมุนไพรใน การอบ 2. ได้สมุนไพร	15 ชุด 3 ชุด	30 คน
จัดอบรม เรื่อง นวดฝ่าเท้า	1. ได้น้ำมันนวดฝ่าเท้า 2. ได้ความรู้เรื่องการนวดฝ่าเท้า	30 ชุด 1 เรื่อง	30 คน
ปลายน้ำ			
ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับ นักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ได้ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงาน ให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ศูนย์	1
คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและยกระดับ การใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการใช้ ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และยกระดับการใช้สมุนไพรใน ท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์อย่าง คุ้มค่า	คน	30
เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น เพื่อบูรณาการในการเรียนการสอน	ได้เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย และท้องถิ่นเพื่อบูรณาการในการ เรียนการสอน	เครือข่าย	1
ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานให้กับ นักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ได้ศูนย์เรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงาน ให้กับนักศึกษาหลักสูตรต่างๆ	ศูนย์	1
โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลดขยะจาก ใบไม้ (Eco print)			
ต้นน้ำ			
- ประชุมวางแผนการดำเนินงานและ กำหนดกิจกรรมในโครงการ - เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ - แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	ได้แผนปฏิบัติงานโครงการ	แผนงาน	3

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

amr.

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทรัพยากรธรรมชาติชุมชนที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน กิจกรรมที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตงานศิลปะ Eco print กิจกรรมที่ 3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การแปรรูปหัตถกรรมชุมชนสู่ฐานรากเศรษฐกิจที่ยั่งยืน” กิจกรรมที่ 4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การขายสินค้าบนโลกออนไลน์เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการตลาดสู่ความยั่งยืนของชุมชน”	ฐานข้อมูล	ฐาน	2
	ผลงาน	ชิ้นงาน	10
	ผลิตภัณฑ์	ชิ้นงาน	5
	รูปแบบ	รูปแบบ	4
ปลายน้ำ			
- จัดจำหน่ายสินค้าบนโลกออนไลน์	สินค้า	ผลงาน	4
โครงการย่อยที่ 6 ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชจังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
ศึกษาระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชจังหวัดมหาสารคาม	ข้อมูลการผลิตน้ำแร่	เรื่อง	1
กลางน้ำ			
สร้างรูปแบบระบบการผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชจังหวัดมหาสารคาม	รูปแบบจำลองนวัตกรรมเครื่องผลิตน้ำแร่จากน้ำบาดาลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในชุมชน	รูปแบบ	1
ปลายน้ำ			
แนวทางการลดต้นทุนการซื้อน้ำดื่มและเพิ่มผลผลิตให้กับชุมชนบ้านส่องในการจำหน่ายน้ำแร่	ชุมชนและสมาชิกสามารถมีรายได้เพิ่มจากผลผลิตร้อยละ 10	ร้อยละ	10
โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น			
ต้นน้ำ			
1.ติดต่อประสานงานสถานที่ต่าง ๆ 2.ทำหนังสือเชิญวิทยากร			

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่า เป้าหมาย
3.ติดต่อประสานงาน ทำคำสั่งไปราชการ 4.ประชุมเตรียมความพร้อมคณะกรรมการ ดำเนินงาน กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพ และอาชีพเสริมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง อาชีพหลัก พัฒนาอาชีพรองในการเพิ่ม รายได้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพ และอาชีพเสริมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง อาชีพหลัก พัฒนาอาชีพรองในการเพิ่ม รายได้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผลิตภัณฑ์ใช้เค็มสมุนไพรลาวา	-มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อม จำหน่ายบน แพลตฟอร์ม RU38และ แพลตฟอร์มมหาวิทยาลัยฯ -มีนวัตกรรมทางสังคม -มีรายได้ เพิ่มขึ้น 10 % -มีดัชนีความเสมอภาค (GVH) 1 ชุมชน	ผลิตภัณฑ์ ร้อยละ -ชุมชน	1 10 1
ปลายน้ำ			
สรุปถอดบทเรียนจากโครงการ	รายงานฉบับสมบูรณ์	เล่ม	1
โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคูณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน			
ต้นน้ำ			
ติดต่อประสานงานวิทยากร			
ออกแบบหลักสูตร/กิจกรรมอบรม	เอกสารอบรม	เล่ม	1
ติดต่อสถานที่และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์			
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 การสร้างทีมแม่ไก่การป้องกัน อาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและ ชุมชน	นักศึกษาแกนนำ (แม่ไก่)	จำนวน	30
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 การขยายเครือข่ายการป้องกัน อาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและ ชุมชน ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	เครือข่าย	จำนวน	1
โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนหอกกและทอผ้า			
ต้นน้ำ			

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
am

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ศึกษาระบบจำลองการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชน ทอกกและทอผ้า	ข้อมูลในการบำบัดน้ำเสียจากการฟอกสีย้อมผ้า	เรื่อง	1
กลางน้ำ			
สร้างรูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชน ทอกกและทอผ้า	รูปแบบระบบการฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า	รูปแบบ	1
ปลายน้ำ			
ชาวบ้านและกลุ่มทอกกทอผ้าไหมได้แนวทางการสร้างอาชีพโดยไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ	แนวทางอัตราการลดลงของมลภาวะทางน้ำ	ร้อยละ	50
โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
การศึกษาและเตรียมความพร้อมในการจัดโครงการและสร้างความเข้าใจ ร่วมกันในการดำเนินโครงการ	ชุมชนที่ได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต	จำนวน	1
กลางน้ำ			
การพัฒนาเทคโนโลยีด้านเครื่องมือและองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มวิธีการผลิตปุยชีวภาพจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ : การทำเกษตรธรรมชาติคิวงเซ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงสูตรปุยชีวภาพ	องค์ความรู้เพื่อเพิ่มวิธีการผลิตปุยชีวภาพ	จำนวน	1
ปลายน้ำ			
เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับด้านออนไลน์	ผลิตภัณฑ์ชุมชน	จำนวน	1
โครงการย่อยที่ 11 เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน			
ต้นน้ำ			
ศึกษาข้อมูลมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์	ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของมันสำปะหลัง	เรื่อง	1
กลางน้ำ			

ลงชื่อ .... ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
สร้างรูปแบบจำลองเครื่องกวนกากมัน สำหรับหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิต อาหารสัตว์	รูปแบบจำลองนวัตกรรมเครื่องกวน กากมันสำหรับหลังหมักยีสต์อัดเม็ด สำหรับผลิตอาหารสัตว์	นวัตกรรม	1
ปลายน้ำ			
ได้ข้อมูลในการนำไปลดต้นทุนและเพิ่ม ผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ใน พื้นที่	ชุมชนและสมาชิกสามารถมีรายได้ เพิ่มจากผลผลิตร้อยละ 10	ร้อยละ	10
โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การต่อยอดการขายเชิงพาณิชย์ด้วยการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
1. พัฒนาผลิตภัณฑ์(ออกแบบตราสินค้าและ บรรจุภัณฑ์)และการเล่าเรื่อง (story telling)	1. ผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดิน 2. ตราสินค้า 3. บรรจุภัณฑ์ 4. สื่อมัลติมีเดีย	ชนิด ตรา ชนิด สื่อ	2 2 2 1
กลางน้ำ			
2. ต่อยอดผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการ ขาย	1. ผลิตภัณฑ์ใหม่ 2. กิจกรรมทางการตลาด	ชนิด กิจกรรม	2 1
ปลายน้ำ			
3. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย	1. ช่องทางการจัดจำหน่าย	ช่องทาง	3
โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชนในการสร้าง ผลิตภัณฑ์จากกก	องค์ความรู้ข้อมูลบริบทชุมชนในการ สร้างการสร้างผลิตภัณฑ์จากกก	จำนวน	5
กลางน้ำ			
การจัดทำนวัตกรรมเทคโนโลยีในการ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้ เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวนผลิตภัณฑ์จากกกด้วย เทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวน	10
ปลายน้ำ			

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
อม.

RMU_2567 YUTT | 17

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกก สู การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยี เมตาเวิร์สดิจิทัล	จำนวนช่องทาง	จำนวนช้	3
โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัด มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ ความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 1. อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำเหรียญ โปรยทาน 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำน้ำยาล้าง จาน	ผลิตภัณฑ์เหรียญโปรยทานและน้ำยา ล้างจานพร้อมจำหน่ายบน แพลตฟอร์ม RU38 และแพลตฟอร์ม มหาวิทยาลัยฯ	ผลิตภัณฑ์	2
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบตราสินค้า อบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบตรา สินค้า	ตราสินค้า	ตราสินค้า	1
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาด้านการจัด จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผ่านรูปแบบ online , offline	มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10
โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
ระยะที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรใหม่			
กิจกรรมที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรใหม่	-จำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก สมุนไพร	ผลิตภัณฑ์	1
กลางน้ำ			
ระยะที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์			
กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการการ ออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์	-ตราสินค้า -บรรจุภัณฑ์	ตรา แบบ	1 1
ปลายน้ำ			

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

RMU_2567 YUTT | 18

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
3 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่			
กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่	-โปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่	โปรแกรม	1
โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 ศึกษาศักยภาพพื้นที่และศึกษาข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ และวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่	1. พบสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในตำบลศรีสุข	ชุมชน	1
	2. ได้ผลการศึกษาทำให้ทราบปัญหาการขาดเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	ประเด็น	1
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ ตำบลศรีสุข	1. มีเส้นทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	เส้นทาง	1
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ต้นทุนและการวางแผนกำไรของธุรกิจการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์	1. โปรแกรมการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์พร้อมระบุราคาจำหน่าย	โปรแกรม	1
โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตด้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
การอนุบาลต้นกล้ากล้วยส้มในเรือนเพาะชำ	ต้นกล้ากล้วยหอมส้ม	ต้น	1,000
กลางน้ำ			
พื้นที่พร้อมปลูกกล้วยส้ม	แปลงปลูกกล้วย	คน	25
ปลายน้ำ			
การผลิตกล้วยกรอบแก้ว	กล้วยกรอบแก้วจำหน่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์	รสชาติ	2
โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยังยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
กลางน้ำ			
ขั้นเตรียม เตรียมความพร้อมในการสำรวจและลงพื้นที่ 1) ประสานงานหัวหน้าชุมชน และสมาชิกของชุมชน เพื่อให้ทราบการดำเนินโครงการ 2) รับทราบความต้องการ/ปัญหา หาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ และแนวทางเข้าสู่ช่องทางออนไลน์ 3) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมทำโครงการ	-	-	-
ขั้นจัดกิจกรรม 1) อบรมความรู้ด้านมาตรฐานการผลิตและแปรรูปอาหาร: มาตรฐานสุขลักษณะที่ดีในการผลิตอาหาร (GHP)	-	-	-
2) อบรมเชิงปฏิบัติการ การแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยอบปรุงรสต่าง ๆ	ผลิตภัณฑ์กล้วยอบปรุงรสต่าง ๆ	ผลิตภัณฑ์	1
3) อบรมเชิงปฏิบัติการ การแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยตากเคลือบช็อกโกแลต-กาแฟ-ชาเขียว	ผลิตภัณฑ์กล้วยตากเคลือบช็อกโกแลต-กาแฟ-ชาเขียว	ผลิตภัณฑ์	1
4) อบรมเชิงปฏิบัติการการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	-	-	-
5) อบรมเชิงปฏิบัติการการทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	-
ปลายน้ำ			
6) อบรมเชิงปฏิบัติการการทำการตลาดออนไลน์	มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อมจำหน่ายบนแพลตฟอร์ม RJ38 และแพลตฟอร์มมหาวิทยาลัยฯ	ผลิตภัณฑ์	2
	มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10
	มีนวัตกรรมทางสังคม	นวัตกรรม	1
	ดัชนีความสุขมวลรวม (GVH)	ชุมชน	1
โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยลิสง			

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่า เป้าหมาย
ต้นน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 เตรียมความพร้อมแก่ เกษตรกรในการพัฒนาศักยภาพในการวางแผนการผลิตและแปรรูปการผลิตถั่วลิสง ครบวงจรเพื่อสร้างรายได้	เกษตรกรในชุมชนพื้นที่บริการได้รับการยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้วยองค์ความรู้ของวิชาการของมหาวิทยาลัย	ราย	50
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมแปลงปลูก การดูแล เก็บเกี่ยวถั่วลิสงและการคัดเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงคุณภาพ (ผลิตเมล็ดพันธุ์)	คู่มือการปลูกถั่วลิสง	คู่มือ	1
	การบูรณาการจำนวน 2 รายวิชา ได้แก่ รายวิชาหลักพืชศาสตร์ และส่งเสริมและสื่อสารทางการเกษตร	รายวิชา	2
กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสงได้แก่ 1) ถั่วกรอบแก้ว 2) น้ำมันถั่วลิสงพร้อมดื่ม 3) ลูกก๊ี้ถั่วลิสง	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถั่วลิสง	นวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์	3 นวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 4 การยกระดับมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ด้วยการออกแบบทั้งด้านโครงสร้างและกราฟิกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า	โลโก้บรรจุภัณฑ์กลุ่ม	รูปแบบ	1
กิจกรรม 5 ค้นข้อมูลผลการดำเนินโครงการและเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามและรายงานฉบับสมบูรณ์	ได้พื้นที่ชุมชนต้นแบบบ้านถั่วลิสงครบวงจร	ชุมชน	1
โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิคส์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
กิจกรรมที่ 1 การให้ความรู้ คำแนะนำ การสนับสนุน และการสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิคส์	1.เกษตรกรและผู้ประกอบการที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ จะช่วยให้สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ 2.เทคโนโลยีการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ที่มีประสิทธิภาพและประหยัดต้นทุน จะช่วยให้เกษตรกรและ	องค์ความรู้	2

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
am

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
	<p>ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้</p> <p>3.นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์ จะช่วยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น</p> <p>4.ระบบมาตรฐานการผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ จะช่วยให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยของผัก</p> <p>5.ระบบการตลาดผักไฮโดรโปนิกส์ จะช่วยให้ผักไฮโดรโปนิกส์สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง</p>		
กลางน้ำ			
กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ส่งเสริมธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	<p>1.ระบบการผลิตผักไฮโดรโปนิกส์แบบน้ำวน</p> <p>2.องค์ประกอบสำคัญในการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ เช่น แสง น้ำ ปุ๋ย อากาศ อุณหภูมิ</p> <p>3.ปุ๋ยน้ำที่มีธาตุอาหารครบถ้วนและเหมาะสมกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>4.การพัฒนามาตรฐานการผลิตผักไฮโดรโปนิกส์ด้านความปลอดภัยด้านอาหารและด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยของผัก</p> <p>5.แนะนำและส่งเสริมการตลาดผักไฮโดรโปนิกส์แบบออนไลน์ ช่วยให้ผักไฮโดรโปนิกส์สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้น</p>	<p>หลักสูตร</p> <p>คน</p>	<p>1</p> <p>30</p>

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

One

RMU_2567 YUTT | 22

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่า เป้าหมาย
	6.เกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์		
ปลายน้ำ			
กิจกรรมที่ 3 การประเมินความรู้ความเข้าใจและติดตามการเกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	1.สรุปกิจกรรมที่ 1-2 2.จัดทำคู่มือและวิธีการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ 3.ชุดต้นแบบวางปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ 4. ความรู้ความเข้าใจและติดตามการเกษตรกรและผู้สนใจในการประกอบธุรกิจผักไฮโดรโปนิกส์	นวัตกรรม ร้อยละ	1 80
โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนูฟิวชั่นอีสานพื้นถิ่น			
ต้นน้ำ			
พัฒนาศักยภาพและเพิ่มความรู้ให้กับบุคลากรในชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร	บุคลากรในชุมชนมีความรู้ด้านการบริหารจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร	คน	15
ศึกษานูมิปัญญาด้านการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน	ทราบถึงภูมิปัญญาการผลิตอาหารพื้นถิ่นตามอัตลักษณ์ของชุมชนภาคอีสาน	คน	15
กลางน้ำ			
พัฒนาเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานฟิวชั่น สู่อารท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์	ออกแบบเมนูอาหารพื้นถิ่นอีสานฟิวชั่น สู่อารท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์	เมนู	3
ปลายน้ำ			
นำเสนอเส้นทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	เกิดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ พร้อมราคา	โปรแกรม	1
โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม			

ลงชื่อ ..... *Charin Jantak* ..... ผู้เสนอโครงการ
om

RMU_2567 YUTT | 23

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ต้นน้ำ			
	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านสอง ได้รับความอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ	คน	40
	กิจกรรมการพัฒนาทักษะอาชีพ	กิจกรรม	1
กลางน้ำ			
	กิจกรรมส่งเสริมการตลาด และ ประชาสัมพันธ์	กิจกรรม	1
ปลายน้ำ			
	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	20
	มีผลิตภัณฑ์จากโครงการพร้อมจำหน่าย	ผลิตภัณฑ์	1
	มีหลักสูตรระยะสั้น	หลักสูตร	1
โครงการย่อยที่ 23 โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว 2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	เส้นทาง โปรแกรม	1 1
กลางน้ำ			
ระยะที่ 2 เพื่อจัดทำเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว 2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	เส้นทาง โปรแกรม	1 1
ปลายน้ำ			
ระยะที่ 3 เพื่อเผยแพร่เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	1. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 2. ปักหมุดพื้นที่ Google Maps	สื่อ พื้นที่	1 1
โครงการย่อยที่ 24 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกด้า จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแกด้า จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว 2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	เส้นทาง โปรแกรม	1 1
กลางน้ำ			

ลงชื่อ .....

ผู้เสนอโครงการ

กิจกรรม	ผลผลิต (Output)	หน่วยนับ	ค่า เป้าหมาย
ระยะที่ 2 เพื่อจัดทำเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแมต้ำ จังหวัดมหาสารคาม	1. ได้เส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทาง	1
	2. ได้โปรแกรมการท่องเที่ยว	โปรแกรม	1
ปลายน้ำ			
ระยะที่ 3 เพื่อเผยแพร่เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอแมต้ำ จังหวัดมหาสารคาม	1. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	สื่อ	1
	2. ปักหมุดพื้นที่ Google Maps	พื้นที่	1
โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม			
ต้นน้ำ			
-	-	-	-
กลางน้ำ			
การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีในแหล่งชุมชน	การปรับปรุงผลิตภัณฑ์จากเห็ด การปรับปรุงจากปลาน้ำจืด	ผลิตภัณฑ์	2
ปลายน้ำ			
-	-	-	-
โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี "สร้างคู่ครองคู่โนนพระปราสาทคู่อารยธรรมหอมแหล่งรามคดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม"			
ต้นน้ำ			
-	-	-	-
กลางน้ำ			
-	-	-	-
ปลายน้ำ			
กิจกรรมสร้างเส้นทางท่องเที่ยว	เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	เส้นทาง	1

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
ans.

15. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แผนการใช้จ่ายในงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ระบุจำนวนเงินที่จะใช้จ่ายในแต่ละไตรมาส)			
		ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค.66)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค.67)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย.67)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย.67)
โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก					
กิจกรรมที่ 1: โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม	900,000		350,000	350,000	200,000
กิจกรรมที่ 2: โครงการบูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชี วิตและเศรษฐกิจฐานราก	801,000		400,000	300,000	101,000
กิจกรรมที่ 3 : โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	351,000		200,000	151,000	
รวมโครงการย่อยที่ 1 ทั้งสิ้น	2,052,000		950,000	801,000	301,000
โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้าง ชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริม ชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอกระบุรี จังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 2	93,000		19,380	48,930	24,690
โครงการย่อยที่ 3 ระบบไฮบริดบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน					
โครงการย่อยที่ 3	64,000		64,000		
โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพองค์รวม ชุมชนตำบลเขวาสี อำเภอมือทอง จังหวัดมหาสารคาม					
รวมโครงการย่อยที่ 4	93,000		65,950	20,204	6,846
โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลวดลายจาก ใบไม้ (Eco print)					
โครงการย่อยที่ 5	93,000		93,000		
โครงการย่อยที่ 6 ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 6	64,000		64,000		

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

RMU_2567 YUTT | 26

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แผนการใช้จ่ายในงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ระบุจำนวนเงินที่จะใช้จ่ายในแต่ละไตรมาส)			
		ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค.66)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มิ.ค.67)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย.67)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย.67)
โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น					
โครงการย่อยที่ 7	93,000		45,000	48,000	
โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน					
โครงการย่อยที่ 8	64,000			35,480	28,520
โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกกและทอผ้า					
โครงการย่อยที่ 9	64,000		64,000		
โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 10	93,000		76,800	16,200	
โครงการย่อยที่ 11 เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน					
โครงการย่อยที่ 11	64,000		64,000		
โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การค้าขายเชิงพาณิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านสองเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 12	93,000		78,000	15,000	
โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 13	64,000		6,800	57,200	
โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 14	93,000			93,000	
โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 15	93,000		93,000		
โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 16	64,000			64,000	
โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกุ่ม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม					
โครงการย่อยที่ 17	93,000		77,170	15,830	
โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเชือก ต.นาเชือก จ.มหาสารคาม					

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

RMU_2567 YUTT | 27

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	แผนการใช้จ่ายในงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ระบุจำนวนเงินที่จะใช้จ่ายในแต่ละไตรมาส)			
		ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค.66)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค.67)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย.67)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย.67)
โครงการย่อยที่ 18	93,000			93,000	
โครงการย่อยที่ 19	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง				
โครงการย่อยที่ 19	93,000		45,720	47,280	
โครงการย่อยที่ 20	โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 20	64,000	-	-	51,440	12,560
โครงการย่อยที่ 21	โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู ฟิวชั่นอีสานพื้นถิ่น				
โครงการย่อยที่ 21	64,000			64,000	
โครงการย่อยที่ 22	โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านสองเหนือ ต. ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 22	64,000		14,000	50,000	
โครงการย่อยที่ 23	โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ. มหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 23	64,000			64,000	
โครงการย่อยที่ 24	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 24	64,000		64,000		
โครงการย่อยที่ 25	โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการ หลักการบริหารธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม				
โครงการย่อยที่ 25	93,000			93,000	
โครงการย่อยที่ 26	โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี "สร้างต๋อนคู่ โนนพระปรางค์คู่อารยธรรมหอมแหล่งวานคคีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม"				
โครงการย่อยที่ 26	64,000		40,000	24,000	
รวมทั้งสิ้น	4,000,000		1,924,820	1,701,564	373,616

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

16. รายละเอียดงบประมาณ

รายการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน
โครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	2,052,000	สำนักบริการ วิชาการ
กิจกรรมที่ 1 : โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดมหาสารคาม	900,000	สำนักบริการ วิชาการ
กิจกรรมที่ 2 โครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก	801,000	สำนักบริการ วิชาการ
กิจกรรมที่ 3 โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	351,000	สำนักบริการ วิชาการ
โครงการย่อยที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรม ตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	93,000	คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
โครงการย่อยที่ 3 ระบบไฮดรอน้ำบาดาลน้ำเสียเพื่อใช้ทางด้านการเกษตรสำหรับชุมชน	64,000	คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
โครงการย่อยที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพของครัวเรือนชุมชนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	93,000	คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
โครงการย่อยที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและลดรอยจากใบไม้(Eco print)	93,000	คณะครุศาสตร์
โครงการย่อยที่ 6 ระบบผลิตน้ำแร่สำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	64,000	คณะ วิศวกรรมศาสตร์
โครงการย่อยที่ 7 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	93,000	คณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสน ศาสตร์
โครงการย่อยที่ 8 พัฒนาคุณภาพสังคมด้วยเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	64,000	สำนักวิทยบริการ
โครงการย่อยที่ 9 ระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอผ้าและทอผ้า	64,000	คณะ วิศวกรรมศาสตร์
โครงการย่อยที่ 10 โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปุ๋ยชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพ บ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	93,000	คณะ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

รายการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน
โครงการย่อยที่ 11 เครื่องกวนกากมันสำปะหลังหมักยีสต์อัดเม็ดสำหรับผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	64,000	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
โครงการย่อยที่ 12 ยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงพานิชย์ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของชุมชนบ้านส่องเหนือ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	93,000	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
โครงการย่อยที่ 13 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกก สู่การสร้างรายได้เชิงพานิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์สดิจิทัลของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	64,000	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
โครงการย่อยที่ 14 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	93,000	สำนักบริการวิชาการ
โครงการย่อยที่ 15 การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	93,000	สำนักบริการวิชาการ
โครงการย่อยที่ 16 การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ค.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	64,000	สำนักบริการวิชาการ
โครงการย่อยที่ 17 โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตกล้วยกรอบแก้ววิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกุ่ม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม	93,000	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
โครงการย่อยที่ 18 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยังอินสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเขื่อน ต.นาเขื่อน จ.มหาสารคาม	93,000	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
โครงการย่อยที่ 19 โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง	93,000	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
โครงการย่อยที่ 20 โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักและแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ.มหาสารคาม	64,000	คณะเทคโนโลยีการเกษตร
โครงการย่อยที่ 21 โครงการ Isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนู พิวชั่นอีสานพื้นถิ่น	64,000	สถาบันวิจัยและพัฒนา
โครงการย่อยที่ 22 โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวตนเองอย่างเข้มแข็งของชุมชนบ้านส่องเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม	64,000	สถาบันวิจัยและพัฒนา

ลงชื่อ ผู้แทนโครงการ
อม.

RMU_2567 YUTT | 30

รายการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน
โครงการย่อยที่ 23 โครงการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	64,000	สถาบันวิจัยและพัฒนา
โครงการย่อยที่ 24 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกด้า จ.มหาสารคาม	64,000	สถาบันวิจัยและพัฒนา
โครงการย่อยที่ 25 โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริหารธุรกิจในยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม	93,000	สถาบันวิจัยและพัฒนา
โครงการย่อยที่ 26 โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี "สงกรานต์กอนูโนนพระปรางค์กู่อารยธรรมหอมแหล่งรวมคติกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลวังแสง อ.แกด้า จ. มหาสารคาม"	64,000	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
รวมทั้งสิ้น	4,000,000	

- หมายเหตุ 1. แสดงรายละเอียดการคำนวณให้ชัดเจน
 2. รายละเอียดการใช้จ่ายให้ใช้ยึดระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัยและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง
 3. ค่าใช้จ่ายถ้วนเฉลี่ยทุกรายการ

17. ผลลัพธ์ (Outcome)

รายการ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น (กรณีที่สามารถประเมินและวัดผลได้)	รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อย	ร้อยละ	10
ความสุขมวลรวม(GVH)ของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ	ร้อยละความสุขมวลรวม (GVH) ของครัวเรือน ที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	30
ผลตอบแทนทางสังคม (SROI)	ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) จากการดำเนินโครงการ มีค่ามากกว่า	-	1
นวัตกรรมทางสังคมที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต	เกิดนวัตกรรมทางสังคมที่มีการยกระดับคุณภาพชีวิต	นวัตกรรม	5
ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและมีความพึงพอใจต่อโครงการ	กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อโครงการ	ระดับ	ดี

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

ant

18. ผลกระทบ (Impact) หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านเศรษฐกิจ .....รายได้ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น (กรณีที่สามารถประเมินและวัดผลได้) ร้อยละ 10.....

ด้านสังคม ...เกิดการบริหารจัดการกลุ่มฯ ร่วมกันและความแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่มเป้าหมายรวมถึงเกิดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายอื่นจะนำมาซึ่งแนวทางการดำเนินโครงการอื่นๆ ในอนาคต...

ด้านการศึกษา .....เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมทางสังคมที่ได้รับการดำเนินโครงการฯ....

ด้านสิ่งแวดล้อม .... มีการใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่อย่างคุ้มค่าไม่พึ่งพาทรัพยากรจากภายนอก....

19. การประเมิน SROI

ดำเนินการประเมินข้อมูลจาก

1. ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ผู้นำ/ตัวแทนกลุ่มจำนวน 50 คน, คณะทีมงานที่ดำเนินงานโครงการ

2. ระบุปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ (Input) คือ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร, ค่าวัสดุอุปกรณ์, ค่าเดินทาง, ค่าอาหาร, ค่าตอบแทนบุคลากร, ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ, ค่าใช้จ่ายในการพัฒนามาตรฐาน

3. ระบุผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง (Outcome) คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งอาจเกิดจากทั้งความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ แบ่งเป็นมิติต่างๆ คือ มิติสังคม/ความสัมพันธ์ (Relationship), มิติทักษะ/นวัตกรรม (Skill & Innovation), มิติสุขภาวะ (กาย-ใจ) (Well-Being), มิติเศรษฐกิจ/การเงิน (Financial), มิติสิ่งแวดล้อม (Environment)

4. การคำนวณมูลค่าของผลลัพธ์ (Valuation) คือ ต้องวิเคราะห์มูลค่าทางการเงิน (Financial Proxy) ซึ่งหากเป็นผลลัพธ์ที่ไม่มีมูลค่าทางการเงินจะต้องนำมาเทียบเคียงมูลค่าทางการตลาด

5. การปรับมูลค่าของผลลัพธ์ (Impact Adjustment) คือ การกำหนดสัดส่วนของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้อื่น หรือสัดส่วนของผู้อื่นที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ เพื่อคำนวณการลงทุนว่าควรให้เกิดผลลัพธ์นั้นๆ อย่งต่อไปอีกหรือไม่

6. จากข้อมูลการดำเนินงาน สามารถคำนวณค่า SROI จากโปรแกรมทางเว็บไซต์ <https://sroi-calculator.nia.or.th/>

7. รายงานผลการประเมินผลลัพธ์ทางสังคมขั้นต้น (Report) เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาต่าง ๆ

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
Charoan

RMU_2567 YUTT | 88

(ลงชื่อ) ..... ผู้เสนอโครงการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วสันต์ ปินะเด)
 ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ
 วันที่ 17 / 11 / 2567

(ลงชื่อ) ..... ผู้เห็นชอบโครงการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรณิการ์ ทองดอนเปียง)
 รองอธิการบดี
 วันที่ ..... / ..... / .....

(ลงชื่อ) ..... ผู้อนุมัติโครงการ
 (ดร.เนตรชนก จันทร์สว่าง)
 ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 วันที่ ..... / ..... / .....

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

โครงการหลักที่ 2 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก (งบประมาณ 4,000,000 บาท)

1. สำนักบริการวิชาการ

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	1.โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก	ผศ.ดร.วสันต์ ปินะเต	2,052,000
2	15.การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรากฐานงานอาชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม	ผศ.ดร.ปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์	93,000
3	16.การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาสมุนไพรจังหวัดมหาสารคาม	อาจารย์กุลศิรา อาษาศรี	93,000
	17.การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	อาจารย์ภูมิมาศ เสรีเลิศ	64,000
	รวม		2,302,000

2. สถาบันวิจัยและพัฒนา

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	22.โครงการ isan gastronomy : การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอาหารอย่างสร้างสรรค์ด้วยเมนูพิวชั่นอีสานพื้นถิ่น	อาจารย์นริศรา คำสิงห์	64,000
2	23.โครงการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านสองเหนือ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม	รศ.ดร.สุธินี อัฒภากร	64,000
3	24.โครงการการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	ผศ.ดร.นาวา มาสวนจิก	64,000
4	25.โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	อาจารย์ปิยะวรรณ ยางคำ	64,000
5	26.โครงการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับรายได้ให้แก่คนในชุมชนฐานรากด้วยการหลักการบริ การธุรกิจใหม่ยุค new normal บ้านห้วยโป่ง หมู่ที่ 13 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม	ดร.รทวรรณ อภิโชติอมกุล	93,000
	รวม		349,000

3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	2.พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ และถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการฟาร์มผัก (Vegetable Farm Management) เพื่อส่งเสริมชุมชนปลูกผักให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ ในชุมชนเกษตรกรรมตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม	อาจารย์วิรัช วอนแก่น้อย	93,000
2	3.ระบบไฮโดรริตบำบัดน้ำเสียเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับชุมชน	ผศ.ดร.วุฒิกกร สายแก้ว	64,000
3	4.การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อการดูแลสุขภาพของครัวเรือนตำบลหนองคู อำเภอนาคู. จังหวัดมหาสารคาม	ผศ.ดร.อรนุช วงศ์วัฒนาเสถียร	93,000
รวม			250,000

4. คณะวิศวกรรมศาสตร์

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	6.โครงการระบบผลิตน้ำแ่งสำหรับดื่มในวัดอุปราชาจังหวัดมหาสารคาม	นางรัตน์ฐานภัทร สิงเฮาวั	64,000
2	10.โครงการระบบฟอกสีย้อมเป็นน้ำใสเพื่อใช้ทางการเกษตรสำหรับวิสาหกิจชุมชนทอกลกและทอผ้า	ผศ.ดร.รัฐพล สุขสมบูรณ์	64,000
รวม			128,000

5. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	13.โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์บำรุงพืชและดินของชุมชนสู่การตลาดขายเชิงพาณิชย์	อาจารย์กิริติ ทองเนตร	93,000
2	14.โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากกสู่การสร้างรายได้เชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส	ดร.ณพวรรณนที ทองปาน	64,000
รวม			157,000

6. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	7.โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนด้วยกิจกรรมระดับเศรษฐกิจฐานราก	อาจารย์สาวตรี ชุ่มจันทร์	93,000
รวม			93,000

7. คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	18.โครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการจัดการห่วงโซ่การผลิตสัตว์กรอบแก้วสาขากิจชุมชนกลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง ต.บ้านกู่ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม	ดร.มนันยา นันทสาร	93,000
2	19.โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากอ้อยและกล้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ของชุมชนสหกรณ์การเกษตรนาเจือก ต.นาเจือก จ.มหาสารคาม	ผศ.ดร.พรพรรณ พิ้วใหญ่ลัย	93,000
3	20.โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยสัง	ผศ.นภาพร เวชกามา	93,000
4	21.โครงการการพัฒนาเพิ่มศักยภาพทางการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักไฮโดรโปนิกส์บ้านเหล่ากลาง อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	ดร.สิทธิโชค พรรคพิทักษ์	64,000
รวม			343,000

8. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	11.โครงการพัฒนาและยกระดับนวัตกรรมปัญญาภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยชีวภาพบ้านหนองมะแปบ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ดร.นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์	93,000
2	12.เรื่องกวนกานกัมน์สำหรับส่งหมักยีสต์เพื่อผลิตอาหารสัตว์สำหรับชุมชน	ว่าที่ร้อยตรีบุญคง สีเสน	64,000
3	27.โครงการอัตลักษณ์ชุมชนและสำนักท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก : ประเพณี "สร่งกุดอนภูโนนพระปรางค์คู่อารยธรรมหอมแห่งรามคณีกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตำบลแสงอ.แกดำ จ. มหาสารคาม"	อาจารย์ศศิธร ยอนเหลา	64,000

รวม	221,000
-----	---------

9. คณะครุศาสตร์

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	5.การพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยศิลปะผ้าพิมพ์สีและสวดสายจากใบไม้	อาจารย์สุกสิทธิ์ พินแน่น	93,000
	รวม		93,000

10. สำนักวิทยบริการฯ

ลำดับ	โครงการ	ชื่อ	งบประมาณ
1	8.โครงการการพัฒนาชุมชนด้วยเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมทางเพศในสถานศึกษาและชุมชน	อาจารย์อภากาศณ์ จวนสง	64,000
	รวม		64,000

กำหนดการ ข

กำหนดการ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก ค

หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก ง
ประวัติวิทยากร

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก จ
คำสั่งเข้าร่วมโครงการ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdh9aaOqZ?usp=sharing

ภาคผนวก ซ

ภาพกิจกรรม

https://drive.google.com/drive/folders/17PEkOASM_2oarLvi1it-j_tMdH9aaOqZ?usp=sharing